

Tolnai Hírlap

TÁRSADALMI HAVILAP • TOLNA ÉS MÖZS POLGÁRAINAK LAPJA

XVIII. évfolyam 12. szám

Tolna város hivatalos honlapja: www.tolna.hu

2008. december

„Ami te vagy, az van körülötted”

Solymosi Livia üvegvarázslata

Ahogy a meghívóból már sejteni lehetett, üvegben táncoló fények játszottak a falakon Solymosi Livia kiállításának megnyitójá alatt a Bezerédj Pál Sport és Szabadidő Központ emeletén. Fotósunk csak nehezen küzdötte át magát az érdeklődőkön, akik megtöltötték a termet, sőt, sokan az ajtón kívülre rekedtek. Megérte megvárnunk, hogy bejussunk. *(Folytatás a 4. oldalon.)*

Meleg színek, aprólékos, precíz kidolgozás

Mözs nem válhat

GYŐZÖTT A PÁRTLOBBI!

Megbukott a demokráciába vetett hit Mözsön. Ugyanis az Alkotmány kimondja: minden 300 fő feletti településnek joga van az önállósága megteremtéséhez, ügyeinek helyben való intézéséhez. Ehhez a lehetőséget a magyar alkotmányos jog biztosítja a népszavazáson való véleménynyilvánítás formájában. Ez Mözsön megtörtént... *(Folytatás a 23. oldalon.)*

Minden kedves olvasónknak

áldott, békés karácsonyi ünnepeket és reményteljes, nyugodt, boldog újévtendőt kívánunk!

Fotónk a díszkivilágítást kapott Kápolnáról készült

Ferencz Orsolya előadóművész dalestje

2008. december 19-én 19.00 órai kezdettel a Fusz János Zeneiskola hangversenytermében

zongorán kísér: Lozsányi Tamás orgonaművész
vendég: Rákóczi Szilvia énekmondó

A műsorban felcsendülnek többek között Strauss, Mozart, Puccini, Verdi és Kálmán Imre örökzöld dallamai

Belépő: 800,- Ft
diákoknak és nyugdíjasoknak: 500,- Ft

Minden érdeklődőt szeretettel várunk a Bezerédj Pál Szabadidőközpont és a Fusz János Zeneiskola közös rendezvényén

MÓRA LÁSZLÓ:

Karácsony édes ünnepén

(RÉSZLET)

Legyen ma templom minden ember szíve,
Melyben a lélek szárnyat bontogat!
Karácsony édes ünnepén
Legyen imádság minden gondolat.

Legyen ma templom minden ember szíve,
S legyen a templom tiszta, szent fehér.
Karácsony édes ünnepén
Istennek tetsző legyen a kenyér.

Szálljon szívünkbe áldott akarat,
Ez kösse egybe mind a kezeket.
Karácsony édes ünnepén
Te légy vendégünk: Jóság, Szeretet!

Több, mint ötszázmillió forinthez jut a város

DÖNTÖTTEK A VÍZMŰ KONCESSZIÓRÓL

A bolyi Délvíz Zrt. nettó kilencszázegy-millió forintos ajánlata nyert a tolnai vízmű koncessziós üzemeltetésére kiírt pályázaton. Dr. Sümegi Zoltán polgármester a december 12-i eredményhirdetés utáni sajtótájékoztatón elmondta: Tolna, Fadd, Bogviszló és Fácánkert vízi közműinek 35 éven át történő üzemeltetéséért a Tolna Vízmű Kft. nettó 720 milliós koncessziós díjat ajánlott, a Szekszárdi Vízmű Kft. 750 milliót, a Délvíz Zrt. pedig 901 milliót. Ebből Tolnának 573 millió forint jut. Az egyösszegű koncessziós díj mellett évente jelentős, az első évben mintegy 25 millió forint Tolnára jutó eszközhasználati díjat is fizet a cég. Ezt az összeget a hálózat korszerűsítésére kell fordítani. A koncessziós üzemeltetés áprilisban kezdődik. Ekkortól kb. 20 százalékkal magasabb vízdíjak lépnek életbe: a víz- és a szennyvízdíj is bruttó 336 forint lesz. Mint azt dr. Bogdán Zsolt szakértő elmondta: ez a tarifa egyáltalán nem kirívó az országban. Schumann Róbert, a Délvíz

Zrt. vezérigazgatója közölte: a díjak évente az energiaárak, a minimálbér és az infláció alakulásának átlagában változnak majd.

A tolnai képviselő-testület december 10-én döntött a koncessziós pályázatról. Az ellenzék a lakosság terheinek növekedését kifogásolta és kérdésesnek látta, hogy a befektető cég ki tudja-e majd termelni az általa felvett banki hitelt. A polgármester szerint ez utóbbi nem a város gondja. Mint mondta, nem könnyű a döntés, de meggyőződése, hogy a koncesszió a lakosság érdekeit szolgálja. Hangsúlyozta: a lakosság a magasabb vízdíjakban befizetett hozzájárulását az önkormányzat az utolsó fillérig a lakosság céljaira fordítja vissza. Mint mondta, ez a tisztességes közhatalmosság. A város egyébként a koncessziós díj jelentős részéből a Bartók utcai iskola bővítését tervezi, ami megtakarítást hoz az intézmény fenntartásában. A koncessziós pályázatról szóló döntést a testület 13 igen szavazattal hozta meg. Az ellenzéki képviselők nem vettek részt a szavazásban.

Tető alá kerül a Deák-üzletház

Finanszírozási gondok miatt átmenetileg szünetelt a Deák-üzletház építése, a Galéria Söröző mellett. A tervező, Lovas Ferenc a közelmúltban jelezte, hogy szerencsésen megoldódtak a problémák, s az már biztos, hogy még az idén tető alá kerül az épület.

A földszinten üzletek lesznek, az emeleten és a tetőtérben lakások, hátul parkoló. Az átadás határideje még bizonytalan, de az építésmérnök szerint most nem is ez a lényeg, hanem, hogy a tétel ne tehesen kárt a létesítményben. Ha a tető elkészül, ennek a veszélye minimálisra csökken.

-Wj-

Beemelik a földem előre gyártott vasszerelvényét

Elismerés az idősek gondozásáért

Országosan minden év novemberében megjutalmazzzák azokat, akik a szociális szférában lelkiismeretesen és tisztességgel teszik a dolgukat. Idén november 27-én Szekszárdon a Szent István házban zajlott az ünnepség, ahol Rottenbacher Ádám igazgató nyújtotta át a kiváló teljesítményért, jó munkáért járó elismerő oklevelet az arra érdemes dolgozóknak. A tolnai idősek otthonából két főt jelöltek kitüntetésre: Horváth Istvánnét és Béda Imréné.

Mindketten évek óta türelemmel, szeretettel fordulnak az idős emberek felé, nagy hivatástudattal, alázattal végzik nap mint nap ezt a nehéz munkát. Nemcsak a vezetőség, hanem egy egész kollektíva javaslata alapján kaphatták a „Szociális Munkáért” elismerő díjat.

Évvel ezelőtt megkezdte működését a tolnai otthon, így ide jelentkezett az idős embereket ápolni, gondozni. Nagyon meglepte az elismerő oklevél, mely „címzetes munkatárs”-ként méltatta tevékenységét. Nem hitte volna, hogy munkáját valaha is jutalmazni fogják. Úgy fogalmaz, mivel az anyagi elismerésük messze elmarad az európai uniós szinttől, a továbbiakban erőt ad a fizikailag is, lelkiileg is borzasztóan nehéz munkához, (három műszak, hétvégék, ünnepek) amikor a családot is szinte alig látja az ember. Ám az ő segítségük, megértésük nélkül nem tudná végezni ezt a munkát igazi odaadással.

Horváth Istvánné Tünde (1969) 1987-ben végzett a dombóvári egészségügyi szakiskolában, mint ápolónő. Világéletében az egész-

Horváth Istvánné átveszi kitüntetését Rottenbacher Ádámától

Büszkék vagyunk rájuk mindannyian – mondja Szabó Imréné Rózsika. Az idős, beteg, sokszor ágyban fekvő, megfáradt embereket fürdetni, öltöztetni, egyáltalán könnyebbé tenni a mindennapjait, bizony nem egyszerű feladat, teszem hozzá magamban. A léleksimogató jó szóra, mosolyra pedig mindennél jobban vágynak.

Béda Imréné Ági (1962) ápolónő, Szekszárdon végzett az Egészségügyi Szakközépiskolában 1980-ban. Tanulmányai befejezésével a szülészetre került. Majd évekig gyeseen volt hat gyermekével. Amikor újra munkába állt, a szekszárdi Kadarka utcai idősek otthonában kezdett dolgozni. Két

ségügyben szeretett volna dolgozni, a rászoruló embereken segíteni, ez a hitvallása. Tizenöt évig az Árpád utcai idősek klubjában dolgozott, munkáját messzemenőig lelkiismeretesen, odaadón végezte, kiemelkedő szakmai tudással. Két éve az idősek otthonában ápolja, gondozza az idős embereket óriási szeretettel és türelemmel. Neki is hatalmas meglepetést okozott a kitüntetés. Meghatódva így fogalmazott: „Én csak a munkámat végeztem”, az pedig természetes, hogy az idősek gondozásához nagyfokú szeretet és empátia kell, lélektelenül nem megy. Csak így érdemes, teljes odaadással.

Gratulálunk nekik! **Burma**

**Az orvosi ügyelet telefonszáma Tolnán:
440-340 vagy 06-30/95-75-825**

KOZÁRMISLENYBEN JÁRTUNK

A Dél-dunántúli régió legfiatalabb városa Kozármisleny, amely fejlődését elsősorban agglomerációs helyzetének köszönheti. Nem rendelkezik hagyományos értelemben vett városi múlttal, hisz a nagyközség is 80 éve két kistalu (Kiskozár és Mislény) összeolvadásából jött létre. Turisztikai szempontból hátrányos helyzetben van, hiszen Pécs közelsége behatárolja lehetőségeit és kulturális szempontból is nehéz a helyzete. Dinamizmusa, a vállalkozók nagy száma viszont előny, melyet mikrotérségükben és a tágabb környezetükben élők is érzékelnek. Ezeket a tényeket figyelembe véve alakították ki azt a sajátos megjelenési formát (befogadás), mellyel igyekeznek hátrányaikat leküzdeni.

A befogadó attitűdöt – mely egyben az utóbbi évtized nagyarányú lakosságnövekedését is eredményezte a településen – igyekeznek más területre is átvinni, és így terveik szerint olyan településeket látnak „vendégül”, akik olyan értékekkel rendelkeznek melyeknek Kozármisleny hiányában van. A városi partnerséget erősítő rendezvénysorozat keretében elsőként került megrendezésre a „Vendégünk Tolna városa” című program.

Kozármisleny Város Önkormányzatának hivatalos felkérését nagy örömmel fogadtuk, és igyekeztünk olyan bemutatkozó anyagot készíteni, illetve olyan programot összeállítani, mely bemutatja történelmünket, jelenünket, jövőképünket.

A program Kozármisleny Város Polgármesteri Hivatalának dísztermében kezdődött, ahol Völgyesi Gyula polgármester és közvetlen munkatársai nagy szeretettel fogadták dr. Sümegi Zoltán polgármester által vezetett delegációnkat. A két település polgármestere röviden, de annál több humorral foglalta össze a fontosabb ismérveket a két városról.

Ezt követték a kulturális programok a gyönyörű környezetben álló korszerű, többcélú Művelődési házban. A helyi művészeti iskola fúvós kvartettjének előadása

Völgyesi Gyula és dr. Sümegi Zoltán polgármester

Habán és kékfestő közös kiállítás

A fogadás

sa után megkezdődött a tényleges bemutatkozás.

Kárpáti Andrásné, levéltári kutatások és hiteles történelmi dokumentumok alapján felépített, „Pillanatok egy mezőváros életéből” című magas színvonalú előadása és a várostörténeti tablók ismertetése után dr. Sümegi Zoltán polgármester városunk jelenéről és jövőjére vonatkozó főbb elképzelésekről tartott színes előadást, képekkel fűszerezve mondanivalóját. Ezt Pámer Jakab, a TCK elnökének rövid tájékoztatója követte a város civil szervezeteiről és a Tolnai Civil Kerekasztal működéséről.

A második részben a Fusz János Zeneiskola Fúvószenekarának koncertje következett Hepp Attila karnagy vezényletével. A rendkívül magas színvonalú, remekül összeállított zenekari program óriási sikert aratott a hallgatóság körében.

Ezt követően az épületegyüttes civil szárnyában folytatódott a program, ahol két olyan kiállítási anyagot állítottunk össze, mely sajnos már egyedülálló, illetve kihalófélben van Magyarországon.

Ennek keretében Versegly Ferenc fazekas, népi iparművész, az „Ismeretlen” habán, Horváthné Nagy Mária kékfestő, népi iparművész és Horváth Tibor kékfestő, népi iparművész gyönyörű

Kárpáti Andrásné és Pámer Jakab

tárgyainak közös kiállítását csodálhatták meg az érdeklődők, melyet dr. Sümegi Zoltán polgármester nyitott meg.

A Színházterem ezalatt átalakult Kozármislenyi Vendégszattal, ahol állófogadás keretében rengeteg finomságot kóstolhattunk meg mind a kozármislenyi ételekből, mind pedig a környék boraiból.

(Folytatás a következő oldalon.)

A Fusz János Zeneiskola Fúvószenekara

Nagy tetszést arattak Versegly Ferenc kerámiái

Mi szem-szájnak ingere...

Nemcsak a szem és a lélek, de a test is táplálékot talált november 28-án a Bezerédj szabadidőközpontban, az egészség-hónap felhívásában. Ugyanis az a mintegy százhusz művészetbarát, akik megtekintették Solymosi Livia festett üvegeit, rögtön utána ínycsiklandó falatokkal csillapíthatták éhségüket egy szinttel lejjebb, a reformételek bemutatóján.

Manzinger László, az Alimentál Étterem mesterszakácsa és munkatársai igazán kitettek magukért. El se kezdjük felsorolni, milyen alapanyagokból álltak a saláták, szó-

valami fontosat kihagyunk. Az biztos, hogy aki mindent végigkóstolt, az se csapta el a hasát, mert könnyű, zsirszegény, ugyanakkor vitamindús fogásokkal volt tele az asztal. Mégis megtalálhatta a számítását az is, aki a magyarosabb étkekre esküszik, mert az a szószos, bacon szalonnába csavart, zöldségekkel töltött husitekeres például, amit jóféle galuskával társítva tehetünk a tányérkánkra, a paprikás szafra esküdők kalapját is leparancsolta volna.

Ízléses, gusztusos, laktató ételeket kóstolhattunk előzőeken, kedves kiszolgálás mellett. Kellemes, hangulatos, szép estével lettünk gazdagabbak.

Cser-Ótós

Manzinger László mesterszakács keze munkáját dicsérte a sok finom fogás

szok, gombócok és gyümölcsös finomságok, mert nem akarjuk megbántani a szakembereket azzal, hogy

KOZÁRMISLENYBEN JÁRTUNK

(Folytatás a 3. oldalról.)

A Tolnai Nyugdíjas Szabadidő Klub november 28-án délután, a hivatalos kapcsolatfelvételt megelőző napon, bemutatkozó látogatáson vett részt a megalakulásának 13. évfordulóját ünneplő helyi Nyugdíjas szervezet meghívására. A nemrég 15. éves jubileumát ünneplő tolnai nyugdíjas kórus, valamint a három szavaló remek meglepetés műsorral kedveskedett a vendéglátóknak.

A nagyon jó hangulatú rendezvényt követően ígéretet tettek egy-

másnak, hogy ezt bizony folytatni kell, éspedig legközelebb Tolnában.

A kulturális kapcsolatfelvételt és az első közös programot nagyon sikeresnek mondhatjuk. A két település erősségeit kihasználva – 2010-ben, a Pécs Európa Kulturális Fővárosa programban – együtt jobban tudunk versenyezni a Dél-Dunántúlon és kapcsolódni az EKF programjaihoz.

2009. tavaszán Kozármisleny látogat Tolnára, amikor a két település kulturális csoportjai kapnak fő szerepet a programokban.

A tolnai nyugdíjas klub kórusa Kozármislenyben

„Ami te vagy, az van körülötted”

Solymosi Livia üvegvarázslata

Folytatás az 1. oldalról.

A mozaikszerű aprólékosan díszbe öltöztetett, piros, arany, narancs, lila vagy kék fényben tiündöklő kelyhekben, mécsesekben, poharakban, tálakban, gyümölcskínálóban lángoló gyertyák világa olyan melegséget varázsolt körénk, amelytől örömben fürdik a szem, megpihen a gondolat, nyugalom áraszt el testet-lelket.

Egy Pakson élő és alkotó fiatal hölgy keze nyomát dicsérték a kiállított tárgyak, mint ahogy megható elismeréssel szólt róluk megnyitójában Verseygy Ferenc fazekas népi iparművész is. Márpedig művészettárlól dicséretet kapni – igazi siker. Solymosi Livia azonban nem is a siker reményében veszi kezébe nap mint nap az ecsetet. Buddhista meggyőződéséhez híven hisz abban, hogy minden mindennel összefügg, életünket befolyásolja a szél, a föld, a tűz, növények, állatok, csillagok vesznek körül min-

ket, s ezeket örökíti meg művei színeiben és motívumaiban. Szeretné elgondolkodtatni az embereket, békét, nyugalmat, szépséget hozni rohanó hétköznapjaikba.

– Mindig érdekelt a művészet, a történelem, voltam a paksi múzeum munkatársa is, de most a kereskedelemben dolgozom. Legtöbbször éjszaka festek, ilyenkor engem is elárasztanak az érzések. Néha el is

sírom magam, mikor elkészül egy-egy darab – mondja kedvesen. – Mindig az örömet keresem, hiszen amit szívesen csinál az ember, abban van erő. Hiszem, hogy hatunk a környezetünkre és az visszahat ránk. Ami te vagy, az van körülötted is. Harmóniát szeretnék sugározni a műveimmel, és ha a látoga-

tók örülnek a munkáimnak, az további alkotásra ösztönöz engem.

Egész biztos, hogy Solymosi Livia ez után a tolnai este után újabb inspirációkat kapott, de nem lennék meglepve azon sem, ha a következő napokban többen kerestek volna üvegfestéket a tolnai boltokban.

Cser Ildikó-Ótós Réka

Ezt meg kell örökíteni

KÖZMEGHALLGATÁS

FEJLESZTÉSEK „ELLENSZÉLBE” IS

Mintegy negyven érdeklődő foglalt helyet a sportcsarnok lelátóján a november 26-ai közmeghallgatáson. A megjelenteket a képviselő-testület nevében dr. Sümegei Zoltán polgármester köszöntötte és kérte, mondják el javaslatukat, hogy azokat beépíthessék a város 2009. évi költségvetésébe. Emlékeztetett arra, hogy a testület nehéz gazdasági helyzetben vette át a város vezetését, és számos – nem mindig népszerű – döntést kellett meghozni ahhoz, hogy Tolna elkerülje a csődöt. Ilyen volt például a kötvénykibocsátás, azaz a hitelállomány átcsoportosítása annak érdekében, hogy fejlesztések is elindulhassanak.

– Nem tagadható, hogy nőtt a lakosság terhelése is (pl. szemétdíj bevezetése), de másként nem lehetett volna talpon maradni – mondta. A jelenlegi és jövőre várható gazdasági körülmények között az intézmények fenntartása és a város működőképességének megőrzése érdekében továbbra sem látok más irányt – tette hozzá. Felhívta a figyelmet arra, hogy bár 2006–2007-ben több száz milliós hiánnyal indult a város, 2008-ra sikerült nullszaldós költségvetést összeállítani, azaz a bevételek és a kiadások egyensúlyba kerültek.

– A 2009-es év még bizonytalan, de ez nem rajtunk, városvezetőikön múlik – hangsúlyozta. – A gyakran emlegetett válság egy dilettáns, hozzá nem értő országvezetés ténykedése miatt sújtja az országot, hiszen a környező államok gazdasági mutatói sokkal jobbakké. Az önkormányzatok költségvetésének döntő többsége nem helyi bevételekből, hanem állami támogatásokból származik – emelte ki –, ha nem folytatódik a drasztikus forrásmegvonás az önkormányzatoktól, akkor Tolna további fejlesztések várhatók. Ehhez azonban saját bevételekre is szükség van, mint például a vízmű koncesszióból várható pénz. Ezért elhibázottnak tartja a népszavazási kezdeményezést a kérdésben. A koncesszió meghíúsítása nem szolgálta volna a város érdekeit. Dr. Sümegei Zoltán összefoglalta az „ellen-szélben” is megvalósult fejlesztéseket: utak-járdák építése, kerékpárút felújítása összesen mintegy 70 millió forint értékben. Az új utak jó minőségűek, a kivitelezés azonban csúszott, amiért a vállalkozónak kötbért kell fizetnie. A jövő évi fejlesztések közül elsőként a Bartók Béla utcai iskola rekonstrukcióját említette. Az intézmény 12 helyett mégis 14 tanteremmel bővül majd, mivel a műzsi iskolások to-

vábbra is idejárnak, lévén, hogy Mőzs leválási szándékát elutasította a miniszter. Ez 30 millió forinttal drágítja meg a beruházást. A fejlesztés következményeként magasabb színvonalú oktatást tudnak biztosítani a diákoknak. A beruházást az önkormányzat saját forrásból kívánja megvalósítani (kb. 430 millió forintból), amelynek fedezete a koncessziós bevétel lehet. A kötvényekhez nem akarnak hozzányúlni, az értékpapírok banki kamata ugyanis nagyobb, mint amit adósságszolgáltatásként a korábbi hitelekért fizetni kell. A polgármester kisebb volumenű, de a városkép erősítése érdekében fontos fejlesztések között említette egyebek kö-

zött a Penny Market környékén ill. a templomig a járdák felújítását. Ezek viacolor burkolatot kapnak és esztétikus padok, kukák kerülnek az utcákra, ahova fákat is ültetnek majd. Ennek tervezése folyamatban van. Pályáztak arra is, hogy megszépülhessen a Kápolna környéke, a Hősök tere és az Árpád utca, valamint a Duna-part, hiszen idegenforgalmi szempontból nem mindegy, hogyan is fest egy város központja. Kiemelt figyelmet érdemel a szennyvíztelep tervezett rekonstrukciója, amelynek következtében megszűnhet az állandó bűz, és kiváltható lesz az elavult technológia. Ennek várható költsége nettó 1,8 milliárd forint, a pályázat kiírása folyamatban van. Megtervezeti a város a Foki-köz átalakítását is, és folytatódhatnak az útépitések is.

KÉRDÉSEK, VÉLEMÉNYEK

A hozzászólások között **Bucher János** számos témát felvetett: sürgette például a Foki-köz rendbetételét, kifogásolta a deviza alapú kötvények felvételét, ellenezte a vízmű koncesszióba adását és a szemétszállítási tevékenység át-

adását Szekszárdnak és utalt egy százmilliós összegre, ami szerinte „eltűnt és nagy róla a hallgatás”. Érdeklődött, hogy lesz-e Tolna hulladékudvar, jelezte, hogy a Billiárd Szalonnál balesetveszélyes egy régi kút, és javasolta, hogy a zsilipen átvezető hídra tegyenek összteszt-meg-korlátozó táblát.

Merkel Antal szintén hosszasan sorolta észrevételeit, például a tervezett utcai díszburkolat miatt, ami szerinte néhány év múlva már megkopik, az elkészült kerékpárútról pedig úgy vélte, szabálytalan volt a kivitelezése. Szerinte a polgármester nem kap hiteles információkat a hivatalos műszaki szakembereitől. Hiányolta a kajak-kenu szövetségnek

sokat, valamint a városháza, a rendőrség, a tűzoltóság és az idősök napközi otthona épületének felújítását is. Az uszodaépítést saját forrásból nem látja reálisnak.

Mayer Márton azt javasolta, hogy ne saját forrásból, hanem pályázati pénzből valósítsák meg az iskolarekonstrukciót, de a polgármester elmondta: a pályázati rendszer nem úgy működik manapság, ahogy kellene. Az előzetes jelzések alapján biztosra vehető, hogy Tolna nem lenne a nyertesek között.

Szentes Nándor a vízmű koncesszióba adása helyett újabb adó koncessziót javasolta az önkormányzatnak.

Sümegei Zoltán jelezte: a koncessziót négy település – Tolna, Fadd, Bogyszló és Fácánkert közösen írta ki. A minimum 700 milliós várható bevételnek kb. 63,6 százaléka jut Tolna városának. A koncesszor egyébként eszközhasználati díjat is fizet, amiből a vízvezeték-csővek cseréje is elvégezhető. Az adókiadásnak törvényi korlátai vannak. A vízdíjak egyébként az európai uniós normák miatt sajnos mindenképpen meg fognak emelkedni. A polgármester szomorúan nyugtázta, hogy sok a rongálás a városban, letördelték az új utcanevtáblákat, ellopták a részcsavarokat az egyik emlékműről, lelopták a Kápolnánál az egyik lámpát és elvittek egy padot is az egyik fodrászüzlet elől. Ezek pótlása újabb kiadást jelent. **Soponyai Jánosné** szintén a rongálók és hangoskodók miatt emelt szót. Kifogásolta továbbá a csapvíz minőségét. **Bucher Ferenc**, a vízmű főmérnöke elmondta: a vizet a mangántartalom teszi feketévé, ami az egészségre nem káros, de esztétikailag valóban zavaró. Tervezik ennek megoldását is, ha lesz rá pályázati lehetőség. **Csöglei István** egyebek közt a föld alatti tűzcsapok felülvizsgálatát, valamint a gázvezető csapok megjelölését sürgette. **Lőrincz Nóra** arra hívta fel a figyelmet, hogy a Kápolnánál nehéz gyalogosan átjutni az úttesten a buszmegeálléhoz. A polgármester egyetértett azzal, hogy több gyalogátkelőhelyre lenne szükség, a szakemberek meg fogják vizsgálni a lehetőségeket. **Gy. Szabó Attila** javasolta, hogy a kerékpárutat szélesítsék ki, és osszák meg a gyalogosok és a biciklisek között. A közmeghallgatás végén dr. Sümegei Zoltán megköszönte a megjelentek figyelmét és észrevételeit, Appelschöffer Ágnes alpolgármester pedig a testület nevében áldott, békés, szeretetben, családi körben töltött ünnepeket kívánt mindenkinek. **CSI**

TESTÜLETI ÜLÉS

Tovább dolgozhat a Háló Közalapítvány

Kevés vita, viszonylag gyors döntések jellemezték a képviselő-testület november 27-i ülését, amelyen egyebek mellett eldőlt, hogy a Tolnai Háló Közalapítvány tovább működhet.

■ Három tartózkodással elfogadták az önkormányzat háromnegyed éves gazdálkodásáról szóló beszámolót. Ebben többek között szerepel, hogy a kommunálisadó-bevétel év végére várhatóan 10 százalékkal nagyobb lesz a tervezettnél, a gépjárműadó-bevétel pedig 15 százalékkal is túlteljesülhet. A szállítói állomány, azaz a ki nem fizetett számlák összege ez év elején a polgármesteri hivatal esetében közel hatvanmillió forint volt, míg szeptemberben 36 millió. Az Általános Nevelési Központnál ugyanez a két tétel 64 millió, illetve 48 millió forint.

■ KÖLTSÉGVETÉS

Szintén elfogadták a város jövő évi költségvetési koncepcióját, négy tartózkodással. Takács János kérdésére Bogdán Sándor, a pénzügyi osztály vezetője elmondta, hogy az önkormányzat által kibocsátott kötvény után fizetendő kamatterhet biztonságos szinten, 60 millió forintra tervezik, de ennél kisebb összegre számítanak.

■ HULLADÉKUDVAR

Kijelölték a leendő hulladékudvar helyét, a Thelena Kft. (kommunális kft.) telephelyének egy részén, amely a kft-vel nemrég történt területcsere révén került a város tulajdonába. Takács János kérdésére a téma megbízott felelőse, Herczig Zoltán elmondta: korábban valóban arról volt szó, hogy Tolnai nem csak hulladékudvar, hanem hulladékátrakó és komposztáló is épül. A szekszárdi polgármester kérdésére, a szakmai ésszerűség alapján utóbbi két létesítmény Szekszárdra kerül. Stróbl József hozzátette, elképzelhető, hogy még Szekszárdon sem létesül hulladékátrakó állomás.

A polgármester azt mondta, hogy ő tiltakozott a Tolnára tervezett létesítmények szekszárdi elhelyezése ellen, de valóban ésszerűbbnek tűnik, ha nem Tolnára létesül az átrakó és a komposztáló. Takács János kérdésére válaszolva azt mondta, hogy fentiek nincsenek összefüggésben azzal, hogy szekszárdi cég végzi a szemétszállítást Tolnára.

A polgármester rámutatott: korábban arról is szó volt, hogy a jelenleg működő szeméttelép helyén épülnek meg a fenti művek. Működő szeméttelépre azonban nem adják ki a hatósági engedélyeket. Ugyanakkor szakmai szempontból is szerencsésebb, ha közel van a városhoz a hulladékudvar. Ugyancsak Takács János kérdésére válaszolva

Mireider László, a városháza építési osztályának vezetője elmondta, hogy a tolnai szeméttelép rekultivációját is a Sió-völgyi hulladékgazdálkodási rendszer keretében megvalósuló program során végzik el.

■ INGATLANOK

Laktanyai ingatlanok értékesítését tervezi az önkormányzat. Ennek előkészítéseként megbízták egy céget az ingatlanforgalmi szakértői vélemények elkészítésére. Mireider László tájékoztatásul közölte, hogy jórészt az önkormányzat számára használhatatlan, kisebb ingatlanokról van szó, főként felhagyott utakról.

Módosították a volt lőtérgy vásárlásáról szóló adásvételi szerződést, egy ellenszavattal. A reménybeli vevő ugyanis rajta kívülálló okokból még nem tudta bemutatni a lőtérgy vételárának kifizetésére vonatkozó bankgaranciát az önkormányzatnak. A szerződés módosításával a bankgarancia bemutatásának határidejét kitöltötték.

■ HONLAP

Hatékonyabban szeretnék működtetni a város internetes honlapját. A honlap adatainak karbantartására és frissítésére szerződést kötnek Pámer Jakab informatikai szakemberrel. A honlap műszaki üzemeltetéséről pedig új megállapodás születik a feladatot eddig ellátó paksi IT Labor Kft-vel.

■ TOLNAI HÁLÓ

Tovább működhet a Tolnai Háló Közalapítvány. Mint azt megírtuk, a közalapítvány kuratóriumának elnöke és egy tagja korábban lemondott, mert úgy ítélték meg, hogy az alapítvány megfelelő anyagi források híján érdemi tevékenységet nem tud végezni. A testület humán bizottsága felvette a kapcsolatot a Tolnai Civil Kerekasztallal, a megbeszélések eredményeképpen az a javaslat született, hogy a kuratóriumot hat főre bővítsék. A képviselő-testület az indítványt jóváhagyta. Ez alapján a közalapítvány kuratóriumának új elnöke Palotás Györgyi lett, a kuratórium új tagjai Schmidt Zoltán, Keresztes Andor, Sipos Judith Éva, mellettük a régi tagok Varga Jánosné és Székelyi Anikó. A testület a közalapítvány alapító okiratát is pontosította.

■ CSALÁDSEGÍTŐ

Jóváhagyták azt a javaslatot, hogy a jövőben a gyermekjóléti és szociális alapszolgálati feladatok ellátására a Tolna, Fadd, Bogyszló, Fácánkert, Sióágárd alkotta csa-

ládsegítő központ intézményfenntartó társulás kössön új megállapodást a szekszárdi kistérségi társulással. Az új megállapodás lehetővé teszi, hogy a családsegítő társulás jövőre is tudjon állami normatívát igényelni a kistérségi társuláson keresztül.

Felülvizsgálták a város szociális rendeletét, de nem tartották szükségesnek a jogszabály módosítását.

■ OKTATÁS

Jóváhagyták a közoktatási intézményrendszer működésének minőségirányítási programját. Érdeklőség, hogy ez a dokumentum, mint azt a polgármester is megjegyezte, nem kevesebb, mint 89 oldalt tartalmaz.

Visszavonta a testület a kompetencia alapú oktatással kapcsolatos pályázat benyújtásáról szóló, egy hónappal korábbi döntését. Mint arról beszámoltunk, az októberi ülésen hosszan tanácskoztak a képviselők a témáról. A vita tárgya az volt, hogy a műzsi iskola, illetve óvoda nem került be a pályázatba, mivel akkor még nem lehetett tudni, hogy Mőzs elvállal-e Tolnától, és ez a körülmény veszélyeztette a pályázat sikerét. Azóta kiderült, hogy Mőzs nem vállalhat, a Bartók utcai iskolabővítés viszont hamarosan megkezdődik, itt fog működni majd a három önkormányzati általános iskola felső tagozata. Az átszervezéssel a Wosinsky Mór Oktatási Intézmény (WMOI) szerkezete is változik, ez viszont a pályázatot is befolyásolná. A szerkezetváltozás az esélyegyenlőségi tervet is érinteni fogja. Ezen megfontolások miatt a testület úgy ítélte meg, hogy a pályázatot célszerű a változások megtörténte után benyújtani. Azzal együtt, hogy, amint azt többen is megjegyezték, a WMOI dolgozóinak rengeteg munkája fekszik a pályázat előkészítésében.

Módosították a zeneiskolai térítési- és tandíjakról szóló rendeletet. A térítési díj alsó-, valamint a tandíj felső határát korábban nem határozták meg, ezért volt szükség a változtatásra. A gyakorlatban mindez nem jelent érdemi változást.

■ SZENNYVÍZ

Pályázatot írnak ki a szippantott szennyvíz szállítására. Jelenleg a paksi Dunacom Kft. végzi a szolgáltatást, de a szerződés a céggel az év végével lejár. Mivel a szennyvízcsatorna hálózat kiépült, így egyre kevesebb helyen van szükség a szippantott szennyvíz elszállítására, ezért csak két évre kötnek szerződést a leendő vállalkozóval.

■ TOLNAI HÍRLAP

A Tolnai Hírlap megjelentetésére is pályázatot ír ki a város, tekintve, hogy a jelenlegi szerződés 2008. december 31-én szintén lejár. A testület arról is döntött, hogy az újság jövőre a mostani 16 oldalhoz képest négy oldallal bővüljön, tekintettel a hirdetések nagy számára.

Szintén megpályáztatják a városi intézmények által felhasznált tisztítószerek, illetve irodaszerek beszerzését.

■ ÁLLATTARTÁS, THELENA KFT.

Módosították a testület szervezeti és működési szabályzatát. A változtatásra azért volt szükség, mert, mint korábban megírtuk, a Tolnai Kommunális Kft. neve Thelena Városi Szolgáltató Kft-re változott.

Felülvizsgálták az önkormányzati bérlakásokról szóló rendeletet is. Ennek nyomán kiderült, hogy két kisebb, formai jellegű módosításra van szükség.

Tíz igen, 3 tartózkodás és 5 ellenszavattal elfogadták az állattartási rendelet módosítását. A rendelet módosítása kapcsán két állampolgári kérés is érkezett az önkormányzathoz. Az egyik, hogy a Festetich utca, amely jelenleg a II. és a III. számú állattartási övezetbe tartozik, teljes egészében a II. övezetben legyen. A másik kérés az volt, hogy a Pajta teret, amely jelenleg a II. számú övezetbe tartozik, bontsák meg úgy, hogy az 1-5. házszámig maradjon a II. övezetben, a többi része pedig kerüljön a IV. övezetbe. A képviselők többsége elutasította fenti kéréseket.

Elfogadták a testület második féléves munkatervének módosítását.

A Thelena Kft-vel útfenntartás tárgyában kötött megállapodás határelmézésének elkészítésének független szakértőt, Föglein Jánost bízták meg. Ez az intézkedés a jogszabályi kötelezettségek miatt szükséges.

Módosították a Thelena Kft-vel kötött útfenntartási megállapodást. Korábban nettó 20 millió forint értékben kötötték meg a szerződést, ám a kft. még ebben az évben néhány további, halaszthatatlan feladatot el szeretne végezni, emiatt a megállapodásban szereplő keretösszeget nettó 24 millió forintra emelték.

■ FILM TOLNÁRÓL

Egy szigetstantsmiklósi cég dokumentumfilmet tervez készíteni Tolnáról, egy filmsorozat részeként. A testület jóváhagyta az ezzel kapcsolatos szerződés megkö-

Holtomiglan

Vörös István és Hartmann Krisztina
60. házassági évfordulóját ünnepelték Mözsön

A mosolygós fiatal pap ugyanazt kérdezte mint elődje hat évtizeddel ezelőtt.

– Vállaljátok? Akarjátok? Még akkor is, ha...?

És a két idős ember bizonyára nagyon is tudta volna folytatni, ha a pap rájuk bízta, mit is jelent az, hogy „minden bajában”. Mert amit vállaltak, íme itt van, mindenki láthatja: végig csinálták. Még ugyan nincs rajta a pecsét, hogy „holtomiglan”, de ha már ennyit kibírtak, akkor a folytatás elé is bizakodva nézhetnek.

Ezt megköszönni léptek a mözsi templom oltára elé ketten, a kilencvenhárom éves Vörös Pista bácsi és neje, a nyolcvanöt éves Hartmann Krisztina néni, akik épp hatvan éve, 1948 október 8-án, ugyanezen a helyen fogadtak egymásnak örök hőséget. Ahogy az ő életük is szeretetben telt el, úgy szerethetik őket a faluban is, mert tele volt a templom. Nem csak a rokonok jöttek el. Nem messze tőlem az alpolgármester foglalt helyet, aki díszes csomagot hozott. Hagytam őket ünnepelni, beszélgetésünkre már az esemény után, otthonukban került sor. Itt tudtam meg, hogy Pista bácsi még egyedül felássa otthon a keretet, és Krisztina néninek sem fáj semmije. Hogy mekkora élet van mögöttük? Erről meséljenek ők.

– Én még a Trianon előtti Magyarországon születtem – kezdi Pista bácsi – 1915-ben, a Délvidéken. Édesapámmal azonban már nem láthattuk egymást, mert arra a két hét szabadságra, amit a születésem alkalmából adtak neki az

oroszfonton, már sohasem érkezett meg. Csúrogon nőtem fel, ahonnan később kiirtották a szerb partizánok a magyarokat, de a baljós előjeleket látva, ezt a mi családkunk már nem várta be. Néhány év hányódás után, így találtunk új otthonra itt, Mözsön, több mint hat évtizeddel ezelőtt.

Mözsön. Két iparos család gyerekeként illettünk egymáshoz...

És jönnek az emlékek. A nehéz térsz kezdetről, majd az olajszerű műhelyről, a szekszárdi Volánnál, és a Bördíszmüben eltöltött hosszú, munkás évtizedekről. Aztán a gyarapodás eredményeként érkezett fürge kis Trabant autóról, és a boldogulás

– Csépleni jöttek ide – folytatja Krisztina asszony, kiegészítve férje szavait – amihez tudni kell, hogy ebben az időben a férjem gépészként, a cséplőgéppel dolgozott. A szomszédokban, ahol csépeltek, láttuk meg először egymást. Mi akkor ott laktunk, ahol ma a mözsi posta van, ők meg szemben, a Mülleréknél dolgoztak, akiknek a házába később a Buzogányék költöztek. Az én édesapám cipésmester volt

éveiről, amelyben Pista bácsi szaktekintély lett a cégnél, a szívargó, csöpögő autóhűtők avatott kezdő doktoraként. De vannak rossz emlékek is, sőt, nagyon rosszak. A Pesten, '56-ban agyonlőtt Hartmann Jósikáról, Krisztina néni tehetséges és szépreményű öccséről, és arról, hogy abba is bele kellett nyugodniuk, hogy nem születhet saját gyermekük. De most már így van jól. Mert talán a sors is így akarta, hogy így több lehetősé-

gük legyen támogatni Jóska, apátlanul maradt családját.

– Mi a hosszú házasságok titka, miért van ma annyi válás?

– Mert túl sokat akarnak egyszerre – véli Krisztina néni. – A robot őrli fel a házasságok nagy részét, a pénzahajzás, amiben alig marad idejük egymásra.

– Közben a világ is megváltozott – fűzi hozzá az idős férj –, mert mi sem voltunk vita nélkül, de annak még a gondolatáig sem jutottunk el, hogy elválhatnánk. Ez egész egyszerűen nem szerepelt a számba vehető lehetőségek között. Az oltár előtt kimondott „holtomiglan”, a családi otthon kapuján kívülről csukta ezt.

Ez lehetne a végszó. Már indulok is, ám egy utolsó búcsúszóra még megállok a szépen rendben tartott kertben, a ház és a kapu között. Felnézek, és a mözsi templomot látom magasodni légvonalban egész közelről, a kertek fölött. Igen, gondoltam ekkor, bizonyára ez is fontos lehetett. Még kapálás közben is odalátni, ahol a visszavonhatatlanul igen megszületett. Ebben az örökké változó világban, ahol Mözs azóta teljesen átépült háztetői felett csak a templom áll változatlanul, és amelynek falai között az elszállt tömjénfüsttel, annyi szó is elillan, az ő igényüket kivéve, ami még most is elevenen visszahangzik itt. **ká**

TESTÜLETI ÜLÉS

tését. A film elkészítése nem kerül pénzébe a városnak.

Elfogadták a humán bizottság beszámolóját az átruházott hatáskörben hozott határozatairól. A bizottság egy méltányossági ápolási díj iránti kérelmet elutasított, tíz szociális kölcsön iránti kérelem közül pedig egyet támogatott.

A testület a pénzügyi és gazdasági bizottság beszámolóját is elfogadta az átruházott hatáskörben hozott döntéseiről.

■ INTERPELLÁCIÓ

Mind a testület, mint az interpelláló képviselő, Stróbl József elfogadta az interpellációjára adott

jegyzői választ. Stróbl József arra kívánta felhívni a figyelmet, hogy a gimnázium kerítésének lebontásáról és építéséről annak idején a pénzügyi és gazdasági bizottság döntött, de ezt nem előzte meg a képviselő-testület döntése, ami pedig a szervezeti és működési szabályzat szerinti eljárás lenne. Stróbl József azért fogadta el a jegyző választását az interpellációra, mert, mint fogalmazott, látja az önkormányzat részéről a törekvést a hiba kijavítására, egy rossz gyakorlat megszüntetésére.

■ VÉDŐOLTÁS

A képviselők döntöttek arról, hogy az önkormányzat támogatja a méhnyakrák elleni 3 injekcióból álló védőoltás-sorozat harmadik dózisának beadását a leginkább érintett 13 éves korosztályhoz tartozó lánygyermeknek. (ld. külön írásunkat.)

Mikulás ünnepséget rendezett a Mözsért Civil Egyesület 2008. december 4-én, a Mözsi Művelődési Házban. A műsort a helyi iskola diákjai adták, a mintegy 220 db csomagot pedig a Mözsért Civil Egyesület támogatásával adta át a gyerekeknek a Mikulás.

TOLNÁN, a volt faipari telep mellett 470 m²-es, összközműves

ÉPÍTÉSI TELKEK ELADÓK

Érdeklődni: 20/98-14-770

Képviselek Karácsonya

Az igazi ünnep a lélekben születik. Először csak kis fényecske, apró lámpa bennünk, amit a várakozás csíhol egyre fényesebbre, egészen addig, amíg csak el nem kezdünk magunk is világítani, beragyogva környezetünket. Tudunk így ragyogni? Egy biztos: szeretnénk. Adventi körkérdésünket a képviselő-testület tagjainak tettük fel, akik ez alkalomból a politikát félretéve, szigorúan magánemberként beszéltek karácsonyaikról.

Appelshoffer Ágnes

Érkezésemkor lakásukban már számos jel mutatta, hogy hamarosan karácsony lesz, és hogy itt, ügyes kezek által, házilag is készülnek díszek. – Csak adventi koszorúnk nem lesz az idén – így a házaszszyony – mert járnai éppen megtanult kisfűntköl ez sehol sem lenne biztonságban. De mind-ezért bő kárpótlást ad ez a gyermek. Talán senki sem tudja úgy ünnepelelni a karácsonyt, mint egy GYES-en lévő anyuka. Már napokkal az ünnep előtt egyfolytában énekelgetek a lakásban. Karácsonyi dalokat. Aztán a templomba is elmegyünk majd a kicsivel a Betlehemet megnézni. Sosem veszek „hasznos” ajándékot, zoknit vagy kesztyűt, stb. Mindennél sokkal nagyobb ajándék lenne, ha esne egy jó nagy hó. Ami betakarná a világ sebeit. Hogy öröm, béke és csend legyen. Legalább pár napig.

Baksainé Kenessei Éva

A családdal ünnepelelünk. A gyerekek, a nagyszülők, a dédi, mind itt szoktak lenni ilyenkor. Jó tolnai szokás szerint halászlét eszünk szenteste. E napokban két névnap is összeér – Éva és István – amire, legkésőbb karácsony másnapjáig, az öcsém családja is ideér. Ez alkalomból avatjuk fel majd az új kültéri kemencét, egy sütnivaló malaccal. Van-e időm készülni? Sokat segít ebben az iskola, a gyerekek nagy-nagy várakozása óhatatlanul rám ragad. Ajándékaimat is megvettem már. Az igazi készületelem az idén, az a csomag, amit most készítek össze egy szegény sorsú, vak kisgyerekek családjának.

Balogh Zoltán

Karácsonyra készülni egy forgalmas üzletben? Ma még rugelizni sem volt időm. (Dél felé jártam ott – a szerző.) De még szenteste napján is nyitva leszünk

délig. De hát erre jó a család, amely helyettem is készül, és ünnepi lélekkel vár haza a meleg fészekbe. Én Békés megyében, Vésztőn nőttem fel. Hatan vagyunk testvérek. Arrafelé más ízek és más szokások dívnek. Ott például nem ünnepi eledel a hal. Hogy itt lesz-e az asztalunkon? Naná! Olyannyira, hogy én főzöm. Kell-e bizonygatnom ezek után, hogy már tolnai vagyok? Mi a legszebb a karácsonyban? A négy és fél éves kisfiam felcsillanó szeme. Ennél nincs szebb karácsonyfadísz.

Cservári József

Józsival munkahelyén a mözsi vendéglőben beszélgetek. – Gyerekkorom karácsonyai szegényesek voltak, és néha szomorúak is. A tolnai laktanyában katonatiszt apám – aki különben Nógrád megyéből származott – gyakran volt távol tőlünk, még akkor is, amikor a legtöbb apuka otthon volt. Nem könnyű erről beszélnem. Még nem voltam iskolás, amikor elváltak. Anyám ezután egyedül nevelt, három műszakos selyemgyári fizetéséből. A karácsonyfán becsomagolt dió, mogyoró – szaloncukorra nem tellett – a fa alatt egy-egy pár zokni, pulcsi, és hasonlók. Hogy mitől volt mégis szép mindez, ha szép volt? Hogy mi maradt meg bennem? A nagymamám alakja – mondja elnedvesedő szemmel – ő nagyon szeretett engem. És én is őt. Ma? Halat főzünk karácsony este, ugyanúgy mint a legtöbb tolnai és mözsi család. Es ezen a napon, ezen az egyetlen estén, bezárjuk a kocsmát.

Friedmanszky Zoltán

Amióta saját családi házban lakom, az én házam is díszkivilágítást kap karácsony közeledtén. A felfújható hóember is világít már a kertben. Sokféle karácsonyt megéltem már – édesapám tartósan dolgozott külföldön – így emlékszem több Kubában és Kuwaitban töltött karácsonyra is. De sem a karácsonykor is langyos Karib-tenger, sem az olaj milliárdoktól csillogó Kuwait nem tudta visszaadni azoknak a karácsonyoknak a hangulatát, amit a nagymamánál, a befagyott Duna mellett, és a szánkópályává vált Magaspart utcában megélhettem. Ma műfenyőt veszünk. Nem a harcos környezetvédő mondatja velem, de engem mindig lesújt az, ami a kukák mellé kidobva a karácsonyból megmarad.

Guld Csaba

Szűk családi körben ünnepelelünk, amihez hozzátartozik a szentestére elkészített tolnai halászlé. Ezt én főzöm, fával, bográcsban, ahogy az ünnep előtti sütés-

főzésbe is besegítek. Hagyományosan az én részortom a például a sajtos tallér készítése. Gyerekkoromban rendszeres templomba járó voltam, ha emlékszel, sokáig ministráltam is, és nem múlt el éjjeli mise se nélkülem. Bevallom, ebben egy kicsit elkényelmesedtem, mindez alkalomszerűvé lett. A többi hagyomány? Disznót már nem tartunk, de még minden évben vágunk, lehetőleg karácsony előtt. A temetőbe is kijárok, azokra gondolni, akik már nem lehetnek itt. Anyámra, apámra, nagyszüleimre, akik a fa alatt még németül is tudtak énekelni. Ők nem csak őrizték a hagyományt, hanem éltek is.

Herczig Zoltán

A szülői ház után az idén lesz először nálam, az én otthonomban a karácsony, ahová anyukámat is várjuk. Anti, a testvérem főzi majd a kocsonyát, ami az ünnepi étkek sorában nálunk megelőzi a halat. Persze, később az is lesz. Meg leveles töltött káposzta is, erdélyi módra. Tudatos készülő vagyok. Nem ötletszerűen kapkodok az utolsó percben. Erre szolgál az a notesz is, ahová a karácsonyi ajándékötleteimet írom már évközben, szinte karácsonytól karácsonyig. Sosem veszek „hasznos” ajándékot. Hogy mit őrzök a múltból? A hagyomány minden elemét sajnos már nem – az apám családja által sokáig életben tartott betlehemezés már utánozhatatlan – de azt, hogy az ünnepnek szeretetben kell eltelnie, azt komolyan veszünk. Gyerekeim már nagyok, de még mindig csak a csengőszóra hajlandók lejönni.

Németh István

Mostanában, jó ideje már csak élő fát veszek. Gyökereket. Kiültetve a kertemben mind-mind egy-egy karácsony emléket őrzik. Zala megyében nőttem fel, ott sok az erdő és a fenyő. És nem halat eszünk karácsonykor, hanem kocsonyát, zalai ízek szerint. De tolnai halászlét is főzök, ha kell, édesapám is megkedvelte, és a fiam is remekül készíti már. Vadat is ehethetünk – tudod, hogy vadászom is – de az ünnepek alatt, ez íratlan törvény nálunk, nem nyúlunk a fegyverhez. Legyen a fácánoknak és a nyulaknak is karácsonyuk.

Pirgi József

Én Tolna egyik legcsóróbb részén, az akkori Szedresi utcában, ám karácsonykor születtem. És ez a kettősség húzódot végig a gyerekkoromon is. Hogy milyen volt ez a szegénység? Azért élhető, és nem megalázó, mert sokkal gazdagabb abban az időben senki sem volt. Apám vallotta: kajának pedig lenni kell! Így aztán, ha szegényesek is voltak

a karácsonyok, disznót mindig vágunk, és a túrót, tejfölt hozó fánkerti asszonyok is rendre megálltak a házunk előtt. Itthon azóta is én főzöm szenteste a halat, bár három éve már – és itt elhallgatunk picit – semmi sem olyan már, mint rég. A hagyományok? Tudod mi az a Krisztkindli? Na, mi még voltunk ilyenek! Ez olyan utcabeli nagyfiúkat jelentett, akik lepedőbe burkolódzva, csengettűvel, „égi” ajándékhozóként tették az ismerős szülők ajándékait a karácsonyfa alá. A kicsik halálosan meg voltak szeppeelve tőlünk, bár akadt eset, hogy megismerték a bakancsunkat.

Reiter Antalné

En egy nehéz korban születtem. Bezdánból származó anyám mögött rögtön a háború után bezárult a háttér. Apám úgy jött haza a fogságból, hogy ki volt telepítve, nagy nehezen felépült új otthonunkat pedig '56 árville vitte el. Talán ezért is voltak olyan szépek a karácsonyaim. A sok-sok küszködésből kiemelkedők. A békesség szigetei. Az idei év lesz az első, hogy a lányunk szenteste már a saját párjával ünnepel. Ettől függetlenül – hisz később azért várjuk őket – lesz plafonig érő fa, töltött tyúk és halászlé is. Hol főzük a halat? Természetesen odakint, nálunk a konyhában, fazékban még nem főtt hal.

Sterczné Asztalos Zsuzsa

Irodájában kis gyertya ég. Igazi adventi hangulatot teremtvé. „Mert szertarásra pedig szükség van” – idéz A kis hercegből. Milyenek a karácsonyaim? Hát bizony nem olyanok, mint rég. Kikezdetlennek vélt gyermeki hitem már kapott egy-két pofont a felnőttek világától. De talán ezért is, vezető óvónőként mindent elkövetek, hogy a ránk bízott gyerekekben ez a védettség minél tovább fennmaradjon. Mostanság a lányomnál, Zsuzsinál, Réka unokám társaságában ünnepeljük a karácsonyt. Igyekszünk tovább éltetni a hagyományt, aminek azonban néhány eleme, mint például Buchmüller Mihály nagybátyám betlehemes lelkülete, már csak örök emlék. Az óvodában is van karácsonyi ünnep, de arra ügyelünk, hogy ne akarjuk felülmúlni a család ünnepét, ami úgysem sikerülne.

Stróbl József

Hagyományosan nagy fát állítottunk, olyan három méter körüli. És együtt van a család, az unokától a dédiig. Még nálunk van a centrum. A fát aznap díszítjük fel a fiammal sok éve már. És van karácsonyi lemezünk is, ami az elmaradhatatlan csengő után indul. Azt hittük, hogyha nagyok lesznek a gyerekek, ez már nem lesz nekik fontos. De nem lehet elhagyni, nagyon is igénylik. Étkek? Mi nem ragaszkodunk a halhoz, de a diós, mákos,

kakaós kalács nem maradhat el. Legénykoromban el-eljárógattam az éjféli misére, ennek is meg volt a maga hangulata. Mára viszont a három és fél éves unokám körül forog az ünnep. És ez így van jól. Mi adunk ajándékot neki, de valójában ő maga az ajándék nekünk.

Sümegei Zoltán

Ugyanúgy ünnepelünk, mint a legtöbb ember: családban, szülők, gyerekek, testvérek közt. Az utóbbi időben az a szokás alakult ki, hogy hároméves forgóban mindig másutt vagyunk a szűkebb rokonágban. Az ajándékaink is a földön járnak, a gyerekek mindig azt kapják, aminek a legnagyobb hasznát veszik. Az informatikai piac szárnyalása például évről évre kínál újabb ötleteket ebben. Karácsonyeste hagyományosan borleveset eszünk. Ezt még a feleségem nagyszülei hozták magukkal Munkácsról. Ez az ünnepi leves leginkább a forralt borhoz hasonlít, de több minden mellett cukros tojássárgája is van benne. A hagyományok? Bogyzslói karácsonyaim sosem múltak el az éjféli mise nélkül. Szegény Kókai József atya! De sokat veszdött velünk. Sokan sokfelé szóródtunk, de a keze érintését azért letörölhetetlenül mindnyájan hordozzuk.

Szabó Imre

Alig akadt eset – talán egyszer – hogy december 24-én ne lettem volna ott a mözsi református templomban. Akkor is külföldön voltam. Még ma is eszembe jut gyermekkorom lelkésze, Szűcs Árpád, aki maga volt a megtestesült szelídség. Alakját fontos helyen őrzöm gyermekkorom karácsonyi emlékei közt. Gyerekeim már nagyok, de nem tudunk egiedni a kialakult szokásokból. Nagy fenyőnek kell lenni, plafonig érőnek. Van halászlé meg töltött káposzta is. Tortának is lenni kell, legalább kétfélének, de az egyik mindig lúdláb torta. A nyolcvanas évek közepén három évig Líbiában dolgoztam, de a magyar kolónián ott is megtartottuk a karácsonyt. Karácsonyfát ott sehol sem árulnak, de mi addig mentünk a sivatagban, míg találtunk egy miénkhez hasonló sivatagi fenyőt.

Szabó István

Az én nagyszüleim Békés megyéből jöttek. És ettek is halat karácsonykor, de nem halászlé formájában, hanem rácpontyot. Ez a hagyomány nálunk azóta is fennmaradt. Az idén, már előre tudom, 24-én, tűzoltóként, szolgálatban leszek. De ez hozzátartozik az életemhez. Az ünnep azért belopódzik ide, a tűzoltóságra is. Ha nem jön riasztás, mi is süttünk, főzünk kicsit. Többnyire – hál Istennek – eseménytelenek az ünnepi ügyeletek. De azért olyan is volt már, hogy reggeli lett az ünnepi vacsorából, ami mellől felugrottunk...

Szefcsik Sándor

A mi ünneplésünk gyökerei messze túl nyúlnak a háttérre. Öt éves voltam, amikor a szüleimmel menekülünk kellett a vajdasági Csürogról, ahol 1944 karácsonya után nem sokkal, halomra ölték a magyarokat. Öt évesen ugyan még kicsi voltam, de határozottan vannak otthoni emlékeim. Az asztal alá szórt szalma, ami a betlehemi istállót jelképezte, a szobába behozott szekerce és fogó, amivel az ács Szent József rendbe hozta a hajlékot, mind élénken élnek az emlékezetemben. És a karácsonyi étkek! Szenteste bableves volt, mákos tészta – ez a nap még a bőjthöz tartozott – de karácsonykor pörköltet ettünk és kocsonyának is lennie kellett. Ez így van ma is. Elmegyünk a templomba is. Gondolj csak bele, hogy hány náció kényszerült a háború után egy fedél alá az Isten házában? Hogy egyszer béke lett a faluban, ez ott kezdődhetett.

Takács János

Szenteste napján nálunk is összejön a család. Halat eszünk, amit én főzök bográcsban, szigorúan csak fával. A karácsonyfát is ekkor díszítjük. Az utóbbi időben többnyire gyökerez normann fenyőt veszünk. Ez kiültetve is szép. A karácsonyfa alatti közös éneklés sem maradhat el. Ezt a családi hagyományt otthonról hoztam. December 24-én a római katolikus, és mivel a feleségem Kárpátaljáról származik, január 6-án a görögkeletit. E hosszúra nyúlt ünnepben van idő, és főleg szeretetteljes készítés a határon túliakra is gondolni, akiktől sok mindent elvehettünk a történelem, de a karácsonyukat – hiába törölték ki a naptárból – nem tudták elvenni.

Vincze Károly

Kis családommal és feleségem édesanyjával ünnepelünk. 24-én délre főzöm a halat, korábban volt, hogy estére a hideg garázsban lefagyott a palack. Egyszerű ünnepeink vannak. Szeretjük egymást és ennyi elég. A legszebb karácsonyom az 1996-os volt, amikor a fenyőfa alatt vártuk a fiam érkezését. Meg is jött január 6-ára. Azóta nem nyúlunk a fához eddig a napig. Én jelen vagyok a tolnai sportéletben is, szerepet vállaltam a futball utánpótlás nevelésében. A két ünnep közé azonban szándékosan nem teszünk edzést. Ekkor – tanulják meg – minden gyereknek otthon a helye.

Koncz Ádám

A képviselő-testület tagjai ezúton kívánnak minden tolnai és mözsi családnak békés, szép karácsonyt és boldog új esztendőt!

DIÁKCEMÉGE

„Találd fel magad”

Stratégiai játékok, digitális világ és robottechnológia, megújuló energiaforrások, háztartást segítő eszközök, és műszaki termékek dizájnya, mind a hétköznapjainkat is érintő, praktikus ismereteinket és szórakozási lehetőségeinket bővítő területek. A XXI. században szocializálódott, felsőoktatási intézménybe készülők új, „machine sapiens” generáció számára pedig evidenciák.

A Dunaújvárosi Főiskola „Találd fel magad” néven pályázatot hirdetett műszaki és informatikai területek iránt érdeklődő középiskolás diákok számára. A pályázatra, két nagy (műszaki és informatikai) tudományterületet átölelő újító, innovatív ötletekkel, koncepciókkal és formatervekkel lehet pályázni.

A Főiskola olyan nemzetközileg elismert vállalatokkal – mint a Microsoft Magyarország, Apple Hungary IMC, HP Magyarország, Kürt Zrt., Nokia-Siemens Networks, PC World – GameStar: IDG Hungary, BOSCH, SKF, Festo Didactic, Isele Hungaria, SolidD, ISD Dunafer, AUDI Hungaria, BOSCH, Delta-3N, OMRON, Alcoa-Köfém, SIEMENS Magyarország – kötött együttműködési megállapodást, akik segíthetik az eredményes hallgatók közéleti szerepvállalását, az értelmiségi feladatokra történő felkészülés tárgyi és személyi feltételeinek megteremtését, a szakmailag igényes értelmiség nevelését. A győztes koncepciótervek gazdái ugyanis a patronáló vállalatok támogatásával valósíthatják meg elképzeléseiket.

PÁLYÁZATI KIÍRÁS:

<http://portal.duf.hu/main.php?folderID=1961>

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

Lak Gyöngyi, kommunikációs igazgató
06 30 822 8628
lak@mail.duf.hu

Megyei négykezes találkozó Tolnán

Zeneiskolánk immár 12. alkalommal rendezte meg hagyományos négykezes találkozóját. A megyei rendezvényen kilenc zeneiskola száz zongorista növendéke – köztük 26 tolnai – mutathatta be tudását.

A megyei négykezes találkozó szakmai értékelésére Aszalós Tünde minisztériumi szaktanácsadót, zongoraoktatási szakértőt kértük fel Budapestről. Mint azt oly sokszor hallhattuk, a zsűri ismét igen nehéz helyzetben volt, hiszen a növendékek igen magas szintű felkészültségükről tettek tanúbizonyságot. A zsűri értékelése alapján a megyei négykezes találkozó nívódíját a Fusz János Zeneiskola párosa: Weber Anita és Horváth

Ágnes nyerte el a nagymányoki és a tamási zeneiskola párosai mellett.

A rendezvény igen jó hangulatban telt. A szünetekben remek lehetőség nyílt a tapasztalatcserére, megismerkedni más iskolák tanulóival,

Színvonalas és sikeres lejitményéhez minden növendékünknek gratulálunk, köszönjük a felkészítő tanárok munkáját. Köszönjük a szülők segítségét a rendezvény zökkenőmentes lebonyolításában, és a finom süteményeket, melyekkel a gyerekeket kényeztettük.

A Fusz János Zeneiskola legközelebb 2008. december 15-én 17.30-kor vár minden kedves érdeklődőt a tolnai katolikus templomba, ahol hagyományainknak megfelelően hangversenyt adunk a zeneiskola névadójának tiszteletére és a karácsony közeledténél

felfedezni régi, ismerős arcképeket ill. a büfében pótolni az elvesztett energiákat.

alkalmából. Fellépnek növendékeink, a zeneiskola énekkara és fúvószenekara. -sch-

Jó tanulók Mikulása

Negyedik alkalommal rendezett Télapó ünnepséget a Civil Voks Egyesület Tolnán a Lehel utcai sportcsarnokban. A pedagógusok javaslata alapján választották ki az arra érdemes (jó tanuló, jó magaviseletű) első és második gyereket minden iskolából létszámáronosan. Így ötvenen örülhettek a műsornak és az ajándékoknak. Először Buci bohóc tréfáival szórakoztatta a közönséget, majd az Europlan tinizenekar ünnepváró dalokkal, zenével kedveskedett. Ezután érkezett meg a várva várt Mikulás az édességet, és gyümölcsöt tartalmazó ajándékokkal. A vidám hangulatú ünnepségért, boldog percekért a gyerekek nevében köszönjük a szponzoroknak: Civil Voks Egyesület, Tantos Csaba zöldséges, Merkl Krisztina (CBA), Reál üzletlánc (Kaiser Adrea) és Hámori Róbert.

Burma

A Tolnai Tudásért Közalapítvány Kuratóriumának döntése kiváló tanulmányi eredményért, illetve jól tanuló, hátrányos szociális helyzetért, 2008. október

Asztalos Brigitta, Tolna, Deák F. u. 75/4. (15.000 Ft), Bajusz János, Tolna, Bajcsy-Zs. u. 79. (17.500 Ft), Bálint Gábor, Tolna, Rákóczi u. 59. (12.500 Ft), Béda Ágnes, Tolna, Deák F. u. 42. (20.000 Ft), Ezer Zsuzsanna, Tolna, Radnóti M. u. 17. (10.000 Ft), Fatér Dóra, Tolna, Kossuth L. u. 2. (15.000 Ft), Fáth Bálint, Tolna-Mözs, Mátyás király. 21. (22.500 Ft), Fergelt Adrienn, Tolna, Bartók B. u. 84. (15.000 Ft), Fink Barbara, Tolna-Mözs, Kossuth L. u. 25. (10.000 Ft), Freund Gina, Tolna, Újretísor 8. (25.000 Ft), Guld Katalin, Tolna, Munkácsy M. u. 12. (20.000 Ft), Horváth Nikolett, Tolna, Palé u. 39. (17.500 Ft), Inhof Edina, Tolna, Szekszárdi u. 9.

(17.500 Ft), Isgum Éva, Tolna, Festetich u. 17. (12.500 Ft), Kanász Beáta, Tolna, Deák F. 75/7.B 2/9. (15.000 Ft), Kintner Anita, Tolna, Malom u. 50. (20.000 Ft), Koncz Éva, Tolna, Liszt F. u. 11. (15.000 Ft), Kovács Ágnes, Tolna, Napraforgó u. 5. (15.000 Ft), Kovács Krisztián, Tolna, Festetich u. 14/1. (12.500 Ft), Krausz Roland, Tolna, Tavasz u. 28. (15.000 Ft), Kugler Miléna, Tolna Bem J. u. 22. (17.500 Ft), Pokornyik Norbert, Tolna, Kossuth L. u. 6. (25.000 Ft), Rák Nikolett, Tolna-Mözs, Béri B. Á. u. 31/2. (17.500 Ft), Schalli Adrienn, Tolna, Széchenyi u. 50. (20.000 Ft), Szabó Katinka Erzsébet, Tolna, Mester u. 26. (10.000 Ft), Szabolcska Orso-

lya, Tolna, Viztorony u. 1/A (15.000 Ft), Szauter Tímea, Tolna-Mözs, Tolnai u. 20. (20.000 Ft), Szeitert Anikó Éva, Tolna, Komjáth A. u. 24. (12.500 Ft), Szeri Mónika, Tolna, Pajta tér 11. (22.500 Ft), Varga Eszter Virág, Tolna, Hársfa u. 18. (15.000 Ft), Vastag Adrienn, Tolna-Mözs, Arany J. u. 1. (20.000 Ft), Vörös Balázs, Tolna, Deák F. u. 92. (20.000 Ft), Vörös Dóra, Tolna, Deák F. u. 92. (17.500 Ft), Vörös Mária, Tolna, Kazinczy F. u. 7. (15.000 Ft), Weisz Eszter, Tolna-Mözs, Szent István u. 121. (15.000 Ft), Wessely Viktória, Tolna, Rákóczi u. 1. (15.000 Ft), Zsedei Judit, Tolna, Deák F. u. 43. (15.000 Ft)

A kuratórium egy hallgató kérelmét elutasította. A támogatás ebben a félévben is egy összegben kerül kifizetésre. (A pályázaton nyert összeg átutalása 2008. november 24-én megtörtént) Ezúton is köszönetet mondunk a Raiffeisen Bank Zrt. támogatásáért!

SZABOLCSKÁNÉ SZENTES ILONA, PÁLINKÁS GÁBOR – TOLNAI TUDÁSÉRT KÖZALAPÍTVÁNY KURÁTORIUMA

Az orvosság bennünk van?

„Betegség, mint szimbólum, avagy az orvosság is bennünk van?” címmel dr. Főglein Katalin NLP tanácsadó tartott magas színvonalú előadást november 7-én Tolnában. Jó ideje tudjuk, hogy a hagyományos nyugati orvosláson túl, ami a tünetet szünteti meg és nem az okot, léteznek más alternatívák is. Az előadó egy Amerikából eredő NLP terápiai technológiát mutatott be. Az NLP (neuro-lingvisztikus programozás) lényege a múlt hibáiban gyökerező, korlátozó viselkedés módosítása, gondolataink megváltoztatásával és az én megerősítése. Több pszichológus elméletét ötvözi, (Erikson, Gestalt, C. Rogers) alapja, hogy az ember kommunikációjában olyan mintákat követ, ami modellezhető. Ezt a módszert az üzleti szféra, a reklámpia régóta alkalmazza, mivel hatékony kommunikációval hatni lehet a tudatalattira. Fontos megállapítás,

hogy a „belső térkép nem azonos a tájjal”. Attól függ, bennem mit hozott felszínre (szorongás, emlék) egy kép, szó, szimbólum. Az emberek magukban hordják a belső erőforrásokat, csak elő kell hívni. E. Berne szerint az ember élete során zsetonokat gyűjt (vagyis figyelmet), az aranyzsetont csak túlteljesítés, győzelem során érdemli ki (iskola, otthon, sport, munkahely). De örökké nem lehet győzni, aki megpróbálja, idő előtt kaphat infarktust. Az átlagosnak (legtöbb embernek) nem jár zseton, nem jár semmi. Az embert nem dicsérik meg, ha egészséges, ha átlagosan teljesít, ha normális. Akkor hibás lesz, hanyag, hogy felhívja magára a figyelmet. Az élet arra nevel, hogy a barna zsetonokat megéri gyűjteni, mert plusz figyelmet, sajnálatot vált ki a környezetből. Betegség egyenlő viselkedési minta. Beteg vagyok, szorongok, elmenekülök a prob-

lémák elől. Beteg akarok lenni, mert akkor elmehelek rokkant nyugdíjba, táppénzre, munkahelyi vagy otthoni figyelemre teszek szert. A megoldást meg lehet találni magunkban, mely hatékony terápiai kezeléssel előhívható. A módszer a következő: múltbeli eseményeket fel kell fűzni egy képzeletbeli hidra (gyermekkori sérelmek, feldolgozatlan problémák) és felnőttként kijavítani, ezzel megváltoztatni a történetet. A megélés ugyanis megváltoztatható. Mivel a szimbólumok (víz, virág, fény, fa) a tudatalattához kapcsolódnak, hatékonyan segítik a gyógyulást. Teljesen egészséges életet tudunk élni a terápiai kezelés során, leválasztani a betegséget, tünetmentessé tenni, majd végigmenni az életrajzon a szimbólumok segítségével. A betegség fő oka hiányállapot, szeretetlenség, amivel szemben tehetetlenek vagyunk. Megoldás, olyan erőfor-

rást keresni, amikor az ember sikeres volt (minden ember életében legalább egyszer) ezt felidézve és megerősítve elvinni a jövőbe. A szimbólumokat képesek vagyunk mozgatni az idősíkokon és ezzel a technológiával az életrajzainkon a múltat megváltoztatni. A terápia következményeként megváltozik a viselkedés, átrendeződik a partnerkapcsolat, növekszik az önbizalom, megoldódnak a munkahelyi problémák, tehát: sikeresebb az életvitel. Hogy miért hat a szimbólumterápia? Az előadó visszavezette a keleti filozófiára, jógára, természetgyógyászatra. Lényege, hogy helyreállítja az energiaáramlást, a blokkokat oldja. A betegségek legyőzésében egy teljesen új módszert ismerhettünk meg, és értékes, hasznos információkhoz jutottunk. A vendégeket finom teával, reformételekkel, vásárlási lehetőséggel várták a szervezők. **Burma**

Az idősebb tolnaiak odafigyelnek egészségükre

November 5-én megnyitotta kapuját Tolnában az Egészség Hónap. Az előző évekhez hasonlóan előzetes bejelentés alapján az ÁNTSZ munkatársai végeztek vérnyomás-, vércukor-, koleszterin-, testzsír-mérést, életmód tanácsadást. Dr. László Eszter megyei tisztifőorvostól érdeklődtünk milyen a tolnai emberek egészségi állapota a mért eredmények tükrében?

A főorvos asszony elmondta, hogy a nap folyamán jellemzően az idősebb korosztály, a 60 év felettiek jöttek el. Köztudott, hogy a rizikófaktorok száma növekszik a korrallal a szervi változások következtében. Az országos és megyei átlaghoz viszonyítva a tolnaiak egészségi állapota jónak mondható. A magas rizikócsoporthoz tartozók száma 10 % alatti, vagyis a megjelent 30 főből csupán 2 fő esetében találtak eltérést, akiket a háziorvoshoz irányítottak, kiugróan káros érték nem mutatkozott. Minek köszönhető ez a jó eredmény? A doktornő szerint – főként már nyugdíjban lévőkről van szó –, a legfőbb kiváltó ok, a stressz megszűnt. Tudatosabban élnek, aktívak, sokat mozognak, sportolnak, kerékpároznak, esti sétákat tesznek és nem utolsósorban odafigyelnek egészségükre. Jól karban tartják vérnyomásukat, rendezett a végeredményük, gyógyszerrel szednek, egy szóval törődnek egészségükkel. **Burma**

Az egészség az ember legnagyobb kincse

November hónapban ismét megrendezte Tolna városa az egészség-hónapot, melyhez mi, művészek is csatlakoztunk. Az egészség megőrzéséről, higiéniai tanácsokról, a dohányzás káros hatásairól gyermekeink érdekes előadásokat hallottak.

November 20-án „aktív egészségdélutánt” szerveztünk. Nyolc helyszínen játszhattak, tanulhattak, tevékenykedhettek gyermekeink. Le-

Salátákat is készítettünk

hetőségük volt különböző salátákat készíteni ünnepi asztalt teríteni, plakátot rajzolni, rejtvényt fejteni, számháborúzni. A programokon iskolánk apraja-nagyja részt vett, amelyen mindenki jól érezte magát. A gyerekek számára különösen nagy élményt jelentett a számháború, és a saláták elfogyasztása.

Reméljük, gyermekeink a programok hatására több időt töltenek a szabad levegőn, és a boltokban előbb vásárolnak gyümölcsöt, müzlis szeletet, mint csokoládét és szénsavas üdítőt.

Számháború

NÉMET NYELVEN SZÓL AZ IMA

2008. december 21-én 11 órakor ismét lesz német nyelvű mise Tolnában a római katolikus templomban. Misézik Dr. Keresztes Pál paksi plébános, a tolnai Német Nemzeti-ségi Baráti Kör kórusa énekel.

A Tolnai Városszépítő Alapítvány ezúton szeretne köszönetet mondani azoknak, akik akik adójuk 1%-ával támogatták céljaink megvalósítását.

Adósz.: 18861192-1-17

Számlasz.: 11746108-20021984

Az 1%-ból 2007-ben 27.053 forint gyűlt össze, amit a kápolna megvilágításához használtunk fel.

Beszámoló a XVII. Egész-ség Hónapról

2008. novemberében került megrendezésre a XVIII. Egész-Ség Hónap rendezvénysorozata. Szakítva a hagyományokkal idén egy tematikus előadássorozatot állítottunk össze, melynek kiemelt témája az allergia és az NLP (Neuro Lingvisztikai Program) volt.

2008. november 5–30.

Dr. Főglein Katalin NLP tanácsadót kértük fel egy előadássorozat megtartására e napjainkban még kevésbé ismert, ám annál hatékonyabb módszerről. Minden előadást egy-egy szakorvos követett. dr. Schranz Róbert háziorvos beszélt az allergológiáról és allergiát kiváltó allergénekről. Dr. Bajor Klára bőrgyógyász főorvos az allergia bőrgyógyászati elváltozásairól adott átfogó tájékoztatást. Dr. Elek László fül-orr-gégész és audiológus szakorvos a felső légúti allergiás megbetegedésekről tartott – sajnos egyre többeket érintő – remek előadást. Bonyárné Müller Katalin dietetikai főiskolai docens nagy érdeklődésre számot tartó előadásának témája volt a dietoterápia a különböző betegségek kezelésében, különös tekintettel a táplálékallergiák esetében. Az idő rövidege, valamint e szerteágazó téma nagysága miatt az előadó ígéretet tett arra, hogy – igény

esetén – egy későbbi időpontban folytatja előadását az érdeklődők számára.

A hagyományokhoz híven az első rendezvény az Egész-Ség Szervíz volt, az ÁNTSZ munkatársainak közreműködésével, akik vérnyomást, vércukor- és koleszterin szintet, testzsírt mértek, vala-

A rendezvénysorozatról számokban

A rendezvény látogatottsága:

Nov. 5. Egészség-Szervíz: 30 fő
 Nov. 7. 1–2. előadás: 18 fő
 Nov. 7. immunszűrés: 40 fő
 Nov. 14. 3–4. előadás: 25 fő
 Nov. 21. 5–6. előadás: 30 fő
 Nov. 25. Egészség-szervíz: 16 fő
 Nov. 25. 7. előadás: 10 fő
 Nov. 28. 8. előadás: 52 fő
 Reformkonyhai bemutató: kb. 120 fő
 Összesen: 341 fő
 A rendezvények látogatottsága átlagosan 43 fő volt.

mint életmód tanácsadást nyújtottak a résztvevőknek.

Az idei évben újdonságnak számított az „Immunszűrés”, egy lézeres vizsgálat, amely a szervezet vitamin antioxidáns szintjét méri. A nagy érdeklődésre való tekintettel dr. Salamon Tímea háziorvos segítségével még egy Egész-Ség Szervízre került sor, melyet a doktornő előadása követett „A szív- és érrendszeri betegségek és azok rizikó faktorai” címmel.

Az előadások zömmel pénteken kerültek megrendezésre, melyek előtt és végén, valamint a szünetekben lehetett költeni és vásárolni is a színpadon felállított standokon kiállító cégek termékeiből (Bab-lencse Reformbolt, Bijokuckó, Koller Zoltán méhészt, Szilágyi József fűszeres).

Nagy érdeklődésre tartott számot Stekly Zsuzsa tűzzománc művész bemutatóval egybekötött vására is.

Az átlagot jelentősen megnövelte Manzinger László, az Alimentál Étterem mesterszakácsának kóstolóval egybekötött reformkonyhai bemutatója, mely – az Egész-Ség Hónap zárásaként – a szokásokhoz híven ismét nagy sikert aratott a látogatók körében.

Szintén sok embert vonzott Solymosi Livia üvegfestő Üvegben táncoló fények – adventi kiállítás, mely egybeesett a rendezvénysorozat zárónapjával.

A Bezerédj Pál Szabadidőközpont és Könyvtár munkatársai köszönetüket fejezik ki az Egész-Ség Hónap támogatóinak, valamint a Tolnai Nyugdíjas Szabadidő Klub tagjainak, akik minden rendezvényen különleges teákat szolgáltak fel vendégeinknek, látogatóinknak!

Fő támogató: Tolna Város Önkormányzata. További támogatók: Alimentál Étterem, ÁNTSZ Dél-dunántúli Regionális Intézete, Bonyárné Müller Katalin dietetikai, a PTE Egészségügyi Főiskolai Kar docense, Dr. Bajor Klára a Tolna Megyei Önkormányzat Balassa János Kórháza Bőrgyógyászati oszta vezető főorvosa, Dr. Elek László fül orr-gégész és audiológus szakorvos, Dr. Főglein Katalin NLP tanácsadó, Dr. Salamon Tímea háziorvos, Dr. Schranz Róbert háziorvos, Koller Zoltán méhészt, Lencse Lászlóné – Bab-lencse Reformbolt, Stekly Zsuzsa tűzzománc művész, Szilágyi József fűszeres, Verseghy Kovács Zsuzsanna – Bijokuckó, Zentiva Hu Kft.

Dr. Elek László fül-orr-gégész

Dr. Bajor Klára bőrgyógyász

Támogatás a méhnyakrák elleni védőoltáshoz

Dr. Handl Mária, vezető háziorvos, valamennyi tolnai orvos támogatásával, kezdeményezte, hogy a város nyújtson anyagi támogatást a méhnyakrák elleni védőoltáshoz. A három injekcióból álló, egyenként mintegy harmincezer, összesen kilencvenezer forintba kerülő oltássorozatot ugyanis az állam egyelőre nem támogatja. A képviselő-testület novemberi ülésén tárgyalta a témát.

Dr. Barna Györgyi gyermekorvos elmondta: amennyiben az önkormányzat támogatást nyújt, a

gyártó cég húsz százalékos kedvezményt ad az árból az önkormányzatnak. A védőoltás szinte teljes védelmet nyújt a méhnyakrák és a nemi szervi szemölcsök kialakulása ellen. Legcélsebébb a 13 éves lánykorosztály beoltása. Jelenleg a városban 58 ilyen korú kislány él, jövőre ez a szám 49, 2010-ben 63 lesz. A doktornő elmondta, hogy az országban már több önkormányzat támogatta az oltássorozatot, jellemzően a három oltásból kettőt vállalt magára a település, egy maradt a szülőknek. Úgy ítélte meg, ha a város csak egy

oltást fizet, nem lesz túl nagy igény a védőoltásra. Jelezte, hogy ha pozitív döntés születik, egy hét alatt fel tudják mérni, hány szülő kéri gyermekének a vakcinát.

Bogdán Sándor, a pénzügyi osztály vezetője szerint meg kellene várni a város jövő évi költségvetésének elfogadását a döntés előtt. Rámutatott, hogy ebben a konstrukcióban a városnak kellene előre megfinanszíroznia a teljes költséget, és csak azután fizetné vissza a szülők a rájuk eső részt.

Takács János amellett érvelt, hogy a teljes korosztály egy oltásra

való költségét, mintegy 1,2 millió forintot most kellene elkülönítenie az önkormányzatnak.

A testület végül az eredeti előterjesztést fogadta el. Ezek szerint egy oltást, a harmadikat, támogatja a város. Ez alapján a szülőknek kedvezményesen mintegy 47 ezer forintot kell fizetni egy oltássorozatért, amelynek első injekcióját már decemberben megkapnák a gyerekek. Az igények felmérése elkezdődött, december 8-án pedig egy lakossági tájékoztatót is szerveztek a témában. Lapzártánk után derült ki, mennyien igénylik a védőoltást.

Bezerédj Pál

Szabadidőközpont és Könyvtár

DECEMBER HAVI PROGRAMJA

Köznevelődési programok:

HETENTE

hétfő: 15.30-16.30 Gyermek néptánc
kedd: 14.30-16.00 Tolnai Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzat
kedd: 19.00-20.30 Madrigál kórus próba

KÉTHETENTE

hétfő: 16.00 Nyugdíjas Szabadidő Klub

MINDEN HÓNAP

második szerda: 17.00-18.00 Ori-gami foglalkozás
harmadik hétfő: 16.00-17.00 Kéz-műves játékos

December 1-19. Solymosi Livia: Üvegben táncoló fények c. kiállítás (az előjegyzett és megvásárolt alkotások 2008. 12. 19-én és 20-án 10.00 és 13.00 óra között elvihető)

December 6. (szombat) 16.00 óra Tolnai Nyugdíjas Érdekszövetség **évváró ünnepség**

December 13. (szombat) 20.00 óra I. Tolnai Zenésztalálkozó

December 19. (péntek) 19.00 óra Ferencz Orsolya előadómű-

vész **dalestje** a Fusz János Zeneiskola hangversenytermében.
December 31. (szerda) Szilveszteri bál

Januári előzetes:

Január 21. (szerda) 9.00 órakor A Magyar Kultúra Napja tiszteletére meghirdetett **I. Tolnai Vers- és Prózamondó Fesztivál** gyermek, ifjúsági és felnőtt kategóriában
Január 23. (péntek) 19.00 órakor **Színpad a színpadon** – Csányi Zoltán előadóművész „Éltem egyszer én, Márai Sándor” c. önéletrajzi ihletésű önálló estje

A köznevelődési programokkal kapcsolatban érdeklődni lehet Kocsi Erika művelődésszervezőnél a 74/540-036-os telefonszámon vagy a bezeredj@gmail.com e-mail címen.

Sportprogramok

Röpisuli (10 éves kortól):
kedd: 16.00-17.00

csütörtök: 15.00-16.00 (utolsó foglalkozás dec. 11. csütörtök)

„Különtesi” alsósoknak:
szerdánként: 16.45-17.45
(utolsó foglalkozás dec. 10. szerda)

Asszonytorna:
hétfő: 18.00-19.00
(utolsó foglalkozás dec. 15. hétfő)
szerda: 18.00-19.00

Konditerem nyitvatartás:

hétfőtől péntekig 08.00-20.00
használati díjak: diák: 300,- Ft/óra, felnőtt: 400,- Ft/óra, bérletek: diák 8 óra/hó: 1.500,- Ft, 16 óra/hó: 3.000,- Ft, felnőtt 8 óra/hó: 2.000,- Ft, 16 óra/hó: 4.000,- Ft

A sportfoglalkozásokkal kapcsolatban érdeklődni lehet Farkas Zsuzsanna sportszervezőnél az 540-035-ös telefonszámon.

FIGYELEM!

Intézményünk ÚJ SZOLGÁLTATÁSSAL áll az érdeklődők rendelkezésére. 2008. december 1-től SZÍNES FÉNYMÁSOLÁST vállalunk a Bajcsy-Zs. u. 73/a sz. alatti Szabadidő központban.

Ünnepi nyitva tartásunk:
Intézményünk 2008. december 22-től 2009. január 2-ig zárva tart. Az előre egyeztetett sport és kulturális rendezvényekre ügyeletet biztosítunk.

A Bezerédj Pál Szabadidőközpont és Könyvtár részletes programja megtalálható a <http://www.bpszk.eoldal.hu> oldalon.

ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSOK TOLNÁN

Mözsi Szabó István festőművész kiállítása
7130 Tolna, Bajcsy-Zs. u. 88.
Megtekinthető: Előzetesen egyeztetett időpontban
Tel.: 06/74/440-785

Várostörténeti Kiállítás – Helytörténeti gyűjtemény
7130 Tolna, Festetich u. 131.
Megtekinthető: Előzetesen egyeztetett időpontban
Tel.: 06/74/440-170

Martinek Emlékház Martinek József festőművész hagyatéka
7130 Tolna, Bezerédj P. u. 5.
Megtekinthető: Előzetesen egyeztetett időpontban
Tel.: 06/74/440-170

Selyemmúzeum TOLNATEXT Bt. Emlékszobája

7130 Tolna, Bezerédj tér 1.
Megtekinthető: Előzetesen egyeztetett időpontban
Tel.: 06/4/540-200/198 mellék

Tolna város Önkéntes Tűzoltó Egyesületének vezetése **KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET kíván az egyesület tagságának.**

A Városi Könyvtár hírei

Felhívjuk a város polgárainak figyelmét, hogy a Városi Könyvtár továbbra is a régi helyén (Tolna, Bajcsy-Zs. u. 126.) várja olvasóit. A könyvtár nyitva tartása: hétköznapokon 9.00-17.00 óráig.

Adventi Ajándékosár 3. heti programjai:

December 15. hétfő 14.45 óra **Mesedélután** gyermekeknek iskola 3. osztály

December 16. kedd 14.45 óra **Mesedélután** gyermekeknek iskola 2. osztály

December 17. szerda 14.45 óra **Mesedélután** gyermekeknek iskola 1. osztály

December 18. csütörtök 14.45 óra **Mesedélután** gyermekeknek iskola 4. osztály

December 19. péntek 15.00 óra „Téli csend” karácsonyi novellák – **Felolvasó délután** felnőtteknek
Mindenkit szeretettel várunk!!

Tájékoztatjuk kedves látogatóinkat, hogy a Városi Könyvtár állományából kiselejtett könyvek ingyen elvihető. Szépirodalom, életrajz, szakirodalom.

Ha vágyik kedvenc zenéjére, de nincs meg Önnek, ha szeretne gyermekének gyermekdalokkal kedveskedni, térjen be hozzánk. Zeneműtárunk széles választékkal áll az Ön rendelkezésére! Komoly és könnyű zenei cd-k közül kölcsönözhet nálunk. De tudunk segíteni akkor is, ha hangos könyvet keres! Térjen be hozzánk!

Békés, meghitt ünnepeket, és boldog új évet kívánunk minden látogatónkunk!

A VÁROSI KÖNYVTÁR DOLGOZÓI

A Mözsi Művelődési Ház december havi programja

Állandó programok hetente:
Hétfő: 18.00-20.00 német nemzetiségű kórus
Kedd: 17.00-18.30 hastánc 18.30-20.00 jóga

Péntek: 18.00-20.00 német nemzetiségi néptánc. A próbák nyilvánosak, a csoportokba tagok jelentkezését várjuk.

AJÁNDÉKKÉSZÍTÉS GYEREKEKNEK ÉS FELNŐTTEKNEK!

A Ria Virágbolt kellékeinek felhasználásával, Schützné Vigh Mária és Liefkovszky Tiborné gyöngyészter készítő mester segítségével, kedvező áron elkészítheted karácsonyi ajándékaidat, karácsonyi díszeket.
Helyszín: mözsi művelődési ház

Időpontja: 2008. 12. 17. szerda 14.00-18.00 között. Jelentkezni lehet: 440-450-es telefonszámon munkanapon 16.00-20.00.

A művelődési ház 2008. december 22. és 2009. január 5. között zárva tart.

JANUÁRI ELŐZETES:

Folytatódik **A hely ahol élünk** című ismeretterjesztő előadássorozatunk melynek témája a mözsi szokások és mözsi viselet, előadók **Koncz Jánosné és Koleszár Orsolya. Az előadás időpontja 2009. január 28. szerda 18.00 óra.**

A korábban meghirdetett **kézimunka kiállítás megnyitóját január 30-án pénteken lesz.** A kiállítást megnyitja **Pámerné Bükkylára** a Bezerédj Pál Szabadidőközpont és Könyvtár igazgatója.
Nyitvatartási idő: munkanapokon 16.00-20.00 között
Telefonszám: 74/440-450

Mi is a karácsony?

Anyám a halálán volt –, mesélt a minap egy ismerősöm. – Csont és bőre fogyott, a legtöbb életfunkciója erősen leépült, kórházi gépek tartották életben. Szondák és katéterek kötötték még némileg e világhoz, amelyek a nyolcvanadik életévén túl bizony már nem számítottak erős kapcsolatoknak. Miután számára is bizonyossággá vált, hogy nincs tovább, üzent nekem, hogy ha szeretnék még találkozni vele, sürgősen jöjjenek hozzá. Mit tehettem hát? Persze nem volt könnyű ez a döntés azok után, hogy anyámmal ekkor, közel harminc éve már nem voltunk beszélőviszonyban. Egy szakadékká mélyült nézeteltérés csukatta be ve-

lem sok éve az ajtaját. Hogy mi volt az? Ezt most ne részletezzük, ahogy azt sem szeretném, ha megírnád, hogy ki meséli ezt neked. A tanulság szempontjából mindegy is. Szóval harminc év telt el így, gyűlölködéssel, haragban. Egy fél élet. Hogy mekkora idő ez? Ezalatt lett belőlem fiatalasszonyból nagymama.

Bármelyik percben meghalhat, üzenték a kórházból, és én megéreztem, ha ezt a lehetőséget elmulasztom, akkor őszinte szívvel a sírjához sem állhatok oda. Mert legbelül tudtam, éreztem, ez az a perc, amin túl már minden késő, hogy valami, ami most még képzelhető, innentől fog örökre megváltoztathatatlaná merevedni.

Mégis csak az anyám! – mondogattam magamban, ahogy erősödő szívdobogással igyekeztem be a kórházba. Nem tudtam, mit fogok mondani, amikor beléptem hozzá. Sápadtan és mozdulatlanul feküdt, de a szemén láttam, megismer. Elszorult a torkom, ahogy közelebb léptem, és anélkül, hogy bármit is ki tudtam volna nyögni, egy számomra is váratlan mozdulattal megsimogattam, majd megfogtam a kezét. Mindketten sírtunk. Sokáig. Hogy meddig, nem tudom, de ezek a könnyek, hosszú évek gyűlölködésének égig érő kerítését voltak képesek elmosni.

Anyám másnapra jobban lett. Pár nap múlva evett, egy hónapra rá otthon volt. Még most is él. Ez

Harangszó

idő tájt érttem meg bibliás öreganyám szavait: a harag farag. Hogy a szeretet mire képes? Ezt most mondtam el.

Innen üzenem hát minden embernek, hogy a béküléssel ne várják meg az utolsó pillanatot. És főleg az utolsó utánit ne. Hogy a karácsony a szeretet ünnepe? Az is. De inkább a békéé. Mert az a kised, aki e napon jött közénk, és akit szelidségéért tépett szét a durva világ, már előre megbocsátott mindezért. *Ká*

ÜNNEPI LÁTOMÁS

„A szeretet az, ami karácsonykor a szobában van. Ha egy pillanatra abbahagyod az ajándékok csomagolását, akkor lehet meghallani.”

Mi akkor már évek óta nem ünnepeltük meg a karácsonyt. Pontosabban 7 éve, amikor Márk távozott az élők sorából. Azon a szerencsétlen éjszakán, karácsony előtt egy nappal éppen hazafelé igyekezett a jeges úton, de haza már nem ért, csak a halálhíre. Nekünk azóta minden karácsonyunk a gyászról szólt. Leginkább némán, dermedt szívvel ültünk asztalhoz, ahol gyertyát gyújtottunk Márk lelki üdvéért, és csak lopva mertünk egymásra pillantani, annyira fáj a rá emlékezni. Nem tudtunk örülni a kis Jézus születésének, a szentkarácsony ünnepének sem, mert csak a veszteségre gondoltunk. Lelkünk zokogását visszafojtva néma kísértétként bolyongtunk a lakásban, mélységes fekete gyász uralkodott bennünk. Jó előre felkészültem, hogy idén is így lesz. Mért is lenne másképp? Apa már korán reggel eliskolt otthonról, ne is lássa anya szenvedő arcát, mélységet kutató, borongós tekintetét. Én immel-ámmal, lélektelenül végeztem a konyhai teendőket, úgy véltem, mindegy, milyenre sikerül, úgy sem fog izleni senkinek, hisz' torkunkon alig ment le a falat. Alkonyattájt aztán meghalottam apám autóját felberregni az udvaron, majd felbukkant az ajtóban és csodák csodája maga előtt tolvagy nagy nehezen betuszkolt egy összekötött fenyőt. Már ezen megütköztem, mert hét éve nem díszítettünk fát. Nyomában egy jóképű, mosolygós arcú fiatalember lépett be az ajtón. Anya elsápadva pattant fel a foteleből, mint aki kísértetet lát, úgy me-

redt az idegenre. Nem csoda, hiszen a fiatalember feltűnően hasonlított a mi Márkunkra, ezt akárki első látásra megállapíthatta. Ha létezik túlvilág vagy angyal, akkor azt mondanám, onnan fentről pottyant közénk ez a fiú.

– Jó estét! – harsogott jókedvűen és friss hangja azonnal betöltötte az egész nappalit. – Pásztor Tamás, Tomi vagyok. Asszonyom, befogad egy eltévedt utazót ma éjszakára? A világért sem akarom a háziak ünnepeit megzavarni, a férje olyan kedves volt hozzám, hogy meghívott a házukba.

Apa közben jókora fahásabot rakott a kandallóba, hadd ropogjon a tűz, a piros lángok hadd melegessék fel a szívünket és derűsen kezdett magyarázni. – Képzeljétek el, a fiatalember kami-

karácsony anélkül? Azonnal indulok és megkeresem a padláson a régi díszeket, majd Tomival feldíszítjük a fát. Ugye segít nekem? – fordultam az idegenhez, aki mosolyogva bólintott. Míg a díszek után kutakodtam, amit még Márk pakolt el az utolsó közös karácsony alkalmával, apám a legjobb házi pálinkájával kínálta a vendéget. Deja vu érzésem támadt, pont olyan minden, igen hajszára pont olyan, mintha a bátyám még mindig közöttünk lenne. Tomi ugyanúgy adogatta az üveggömböket, angyalokát, és irányított: hova, melyik ágra aggassam, mint Márk. Még elől az a rakoncátlan szőke hajtincs is ugyanúgy hullt a szemébe és ugyanolyan gyors mozdulattal söpörte félre a kezével. Na és a nevetése! Az a mélyről jövő, szabad, tiszta, mint a

tuk a karácsonyi zené a finom legegben és ott jártunk a régi, meghitt karácsonyi hangulatban, amikor még mind együtt voltunk. Jó későre járt már, amikor elrövedeztem, talán félálomba is lehettem már, az ablakra esett a pillantásom. Egy arc jelent meg kívül, elmosódottan, haloványan, de nekem úgy tűnt... lehet, hogy csak képzelődtem, túl sok váratlan élmény ért, hogy egy angyal, aki teljesen hasonló Márkhoz... Egy villanásra legalábbis Márk mosolyát láttam ott az ablakban. Anya ugyanúgy odakapta a szemét, és azonnal könny felhőzte be tekintetét. Lehet, csak a lélek varázsa, a várakozás tette ezt velünk. Talán túl sokáig voltunk boldogtalanok. Túl sok ideig cipeltük a fájdalunkat. Talán az a különös idegen hatott ránk ennyire, nem tudom. De ezt a szép karácsonyt nem felejtem el soha.

Tomi másnap reggel mosolyogva elköszönt tőlünk. – Remélem egyszer még találkozunk valahol itt az életben, esetleg másutt – mondta búcsúzóul. – Maguk nagyon jó emberek, mindent köszönök. Anyámhoz fordulva, mint egy nagy kamasz, átnyalábolta. – Az édesanyám sem lehetett volna jobb hozzám, asszonyom, még egyszer mindent köszönök, áldja meg magukat az Isten.

Apa elvitte a fiatalembert a lerobant kamionjához, mi pedig anyával hosszan integettünk még, és addig néztünk utána, míg a kanyarban el nem tűnt az autó és a benne ülők már végképp a messzeség homályába veszttek.

– Menj utadra drága fiam! Menj, ha annyira muszáj! – suttogta anya, miközben csendes megnyugvással folytak arcán végig a könnyek.

Burma

onja elakadt a város szélén a jeges hóban. A jószerencse sodorta őt az utamba, hát nem hagyhattam szegényt ott magányosan, így meghívtam hozzánk, hogy töltsen velünk a szentestét, várjuk együtt az Úr érkezését.

– Hát ezt jól tetted apus – derült fel anya arca, és tekintetében igazi örömet véltem felfedezni. – Foglaljon helyet fiatalember ott a jó melegben, a lányom nemsokára tálalja a vacsorát.

– És a fenyő díszítése? – szóltam közbe harsányan. – Milyen lenne a

frissen hullott hó, úgy hullott közénk. A vacsoránál sztorikat mesélt, éppen, mint Márk, amikor megjött egy hosszú, fárasztó útról. Ő mesélt ugyanúgy az úti kalandjairól, különös emberekről, tájakról, dicsérte a finom töltött káposztát, bejglit. Szinte csak az hiányzott, hogy hozzátegye a vacsora után, mint Márk minden alkalommal: Na hugi, ez isteni volt! Lasanként olvadozni kezdett szívünkéről a jégpáncél, a hét éve ránk nehezdedő keménység, fájdalom és gyász, némán foszladozni kezdett. Hallgat-

A POSTA JÉZUSKÁJA

Menyei levélváltás

Nemrégiben új éjjeli szekrényeket vettünk. Az új ágyhoz valókat. A régi, amik meg a házzal maradtak rám, nyugdíjba mentek. Aprólékos gondnal pakoltam át a fiókjaikban lapuló sok kis kacatot, általános iskolás bizonyítványomat, nagyapám borotvakését, egy piros papír százforintost, régi, hűséges, de már divatjamúlt karórát, és mindenféle papírt és iratot, amik még fontosak lehetnek egyszer, vagy voltak valaha. Ez utóbbiból volt több. Ekkor esett ki egy vékony, de már sárgulóban lévő papírköteg valami iratféléből, a leg-tetején gyermekkézzel írt sorok: „Kedves Jézuska” megszólítással. Kezembe vettem és olvasgatni kezdtem, majd a homlokomra toltam a szemüvegem, és lehuppanva ültem jó darabig az ágy szélén. A távolba révedtem és a homlokomra tolt ókula helyén nyomban egy másik szemüveg termett, egy láthatatlan, egy múltba látó, aminek lencséje úgy működik, hogy a jó dolgokat felnagyítja, a rosszakat pedig eltörpíti, vagy láthatatlanná varázsolja.

És a postán voltam újra, levélhegyek és újságcsovek között, egy sok évvel ezelőtti karácsonyi forgalomban. Hogy mi jó volt abban? Semmi! Mert őszintén, mi volt szép egy postás karácsonyban annak idején? A napról napra magunk előtt görgetett képeslap hegyek? Az ónos esőben való csúszkálás a ködbe burkolt utcákon? A színlelt mosollyal fogadott vállveregetés, de maga is jókor jön, jobb időt nem tudott hozni? És a csúcsra járatott ünnepi postaroham, ami a kinti és benti postásdolgozók

megnyomorításaként még december 24-én is munkanapot tartatott?

De most rajtam van a szemüveg! És minderre a sok rosszra alig emlékszem már. És még mindig ülve az ágy szélén, életre kelnek az

Sok év után először együtt

ákom-bákom betűkből álló sorok, amit egykori gyerekek írtak, névvel és címmel a Téalapónak, illetve Jézuskának és amikre, annak idején én mindre válaszoltam. Így lettem aztán a posta Jézuskája, akinek az ünnep előtti utolsó napokban, szinte minden nap került az asztalára egy-egy kusza betűkkel írt levél. Hogy miért tettem félre őket? Magam sem tudom. Talán mert éreztem, hogy egykor kincscé válnak? Nem hiszem. Mégis azok lettek. Apró és világító kis mérföldkövek, életnek egy családi tragédiákkal tarkított, vargabetűktől sem mentes, és ellentmondásokkal teli

időszakában, ahol – most már tudom – végig a magányból és bajból való kivezető utat mutatták.

A levélköteg tetején Gergő levele áll. Akkor második volt, most harmadikos. Gimnazista. Egy hirte-

tett, élt bennem is. Ha felidézem az emlékeket, én is visszazálok képzeletben a még régi bútorokat tartalmazó szobámba, a régi íróasztalomhoz, ahol minden évben megszólítottam a Jézuskát és a Téalapót. És most, 17 évesen döbbenek rá, hogy ezek a levelek még mindig hozzám szólnak. Most értem meg a levelek lényegét, most fogom fel, hogy kincseket tartok a kezemben. Olyan kincset, amivel az ember ismét kisgyerek lehet, visszatérhet gyermeki önmagához, újra átélheti azokat a megismételhetetlen karácsonyi pillanatokat.

Köszönöm, Gergő!

Hogy mit írt a Jézuska akkor?

Ha jól emlékszem megígért Gergőnek egy játék kukásautót, később egy darut is, és sok minden mást, ha kijavítja az ének egyesét, és rendszeresen rendet rak maga után. Aztán szóltak még a levelek szeretetről, békéről, türelemről, szófogadásról és mindenről, amit a felnőttek – valljuk be – akkor sem vettek komolyan, bár a lelkük mélyén talán egy kicsit mindig is vágytak rá.

És mit üzenne ma?

Kedves Gergő! Köszönöm a leveled. És azt is köszönöm, hogy a régi leveleim is mind megvannak még. Ezen komolyan meghatódtam. Ma, ennyi év után az üzenem neked, hogy nem az a fontos, hogy mit csinálsz majd az életben, hanem az, hogy milyen lélekkel teszed. Látnod én diplomás ember létemre tizenöt évig voltam postai kézbesítő. Ha ez alatt az idő alatt semmi maradandó sem maradt volna utánam, csak ezek a nektek, gyerekeknek írt leveleim, már nem töltöttem az időmet ott sem hiába. Így kívánok neked áldott karácsonyt!

Advent harmadik vasárnapján: Ádám bácsi.

Fritz, Gergő-Koncz Ádám

Egy indiánrezervátumban karácsonyozott

A 18. életévüket betöltött lányokat várják missziós szolgálatra. A Miasszonyunkról nevezett Szegény Iskolanővérek kongregációja elsősorban tanítással foglalkozik. A világ 35 országában vannak jelen, Magyarországon is működtet négy oktatási intézményt, illetve kollégiumot: Budapesten, Debrecenben, Szegeden és Makón.

A magyarországi házfőnök-helyettes most a társult tagságot szervezi. Koncz Györgyi (Juliana nővér) Tolnáról származik. Olyan csatlakozni szándékozókra keres, akik megismerik és elfogadják az iskolanővérek hitgyakorlatát, de nem örök fogadalmat, hanem 1-3 évre szóló, úgynevezett ígéretet tesznek. Vegyes, koe-dukált csoportokat szervez a nővér Budapesten, Szegeden s most már Tolna megyében is.

Missziós munkára azonban csak párkapcsolatban nem élő, nagykorú lányokat várnak.

Koncz Györgyi a tavalyi karácsonyt egy kanadai indiánrezervátumban töltötte. Közreműködésével hat gyereket keresztelt meg az ottani püspök. Más rendtársai Afrikában dolgoztak az analfabetizmus felszámolásán. Azt mondja, nem a klasszikus értelemben vett hittérítés a céljuk, hanem, hogy segítsenek megbirkózni a testi-lelki problémákkal, a tudatlanság miatti kirekesztettséggel az elmaradott vidékeken élő gyermekeknek, családoknak.

A rezervátumban két hetet töltött a mínusz 30 fokok hidegben. Hívják vissza, s ha módja lesz rá, újra kimegy. Bár most Magyarország is missziós területnek tekinthető, itt is nagy szükség van az iskolanővérekre, itt is elkel az erkölcsi nevelés...

Wessely

Koncz Györgyi egy indián kisgyermekkel, Kanadában

Emléktábla a felvidékieknek Mözsön

A II. világháború alatt és után a Kárpát-medencében a lakosság százezreit rakták vagonokba. Legtöbbben internáltak, deportáltak, vagy otthonukból elűzött kitelepítettek voltak. Helyükre más vidékről érkeztek szétért életű emberek. Közös élményük a szétszórás és gyökértelesség volt. Sorsukat úgy görgette a történelem, mint ördögsekeret az uralkodó széljárás.

A marhavagonokba kényszerített emberáradatnak a Dél-Szlovákiában élő magyarság is részesévé vált. A jogfosztott, deportált, elmenekült, vagy Magyarországra kitelepített felvidéki magyarok száma százazrekre rúg. A történelem vihara mintegy száznegyven családot sodort Mözsre-Tolnára, Negyedről, Vágfarkasról, Deákiból, Éberhardról, Vágsellyéről, Garamsallóról, Kissallóról, Zselizből, Peredről, Alsószeliből, Érsekújvárból, Galántáról.

A kitelepítés befejezésének 60. évfordulóján emléktábla avatással emlékeztek Mözsön november 22-én.

Az ünnepség a református imaházban ökumenikus istentisztelettel kezdődött, melyen Szűcs Zoltán nyug. református püspök (maga is kitelepített), Keresztes Andor rk. plébános és Sipos Judith Éva református lelkész szolgáltak.

Történelmi visszaemlékezést tartott dr. László Péter történész, aki „Fehérlaposok” című könyvében feldolgozta a Tolna megyébe

telepítettekkel kapcsolatos kutatásait. A visszaemlékezésben kitért a szülőföldjükön ugyancsak elüldö-

zött németajkú lakosokra is, akiknek a helyére jöttek a felvidékiek.

Az emlékezés első része a Himnussal zárult, majd az imaház előtt szabadtéren folytatódott.

A száz fős emlékező közösség itt meghallgatta Csikász István Ballada című versét, melyet Weisz Péter egyetemi hallgató szavalt. A vers sokak szemébe csalt könnyeket. Ezt követően dr. Sümegei Zoltán polgármester beszélt az emlé-

kezés, az emléktábla fontosságáról, mondanivalójáról. Jó szívvel emlékezett mindazokra, akik Mözsre és Tolnára települtek, és hasznos polgáraivá váltak a tele-

püléseknek. Kiemelte, hogy az itt élők, a sok nehézség ellenére befogadták az ide érkezőket, mindenkit a megbékélés gondolata vezérelt. Mára minden felvidéki otthonának érzi lakóhelyét. Örömet fejezte ki, hogy az évforduló alkalmából a település ismét gazdagodott egy olyan alkotással, ahol emlékezni lehet és kell.

Ezután a polgármester és Rikker Józsefné közösen leplezte, majd megkoszorúzta a felújított imaház homlokzatán elhelyezett fekete márvány emléktáblát, melyet Keresztes Andor plébános megszentelt, Sipos Judith Éva megáldott.

A tábla felirata: „Az 1947-48-ban Felvidékről kitelepített családok emlékére, akik Mözsön-Tolnán találtak új otthont és örök hazát. 2008.”

Az emléktábla állítás gondolata Rikker Józsefnétől származik, őt támogatta ebben Sipos Judith Éva lelkész és több család.

Az emléktábla költségeihez az emlékezők névvel, vagy név nélkül adakoztak, minden adományt nagy tisztelettel megköszönünk.

MUMUSKA

„Pisiltem/kakiltam a bilibe, ügyesen” – visszhangozták a falak annak idején minálunk. Ennél többször talán csak a „Pisiltem/kakiltam a bugyimba, levesszük!”-jellegű felszólítás hangzott el, a két és fél éves Mumuska részéről.

Ez a Mumus-leány mind a kettő mondatot képes volt egyformán büszke mosoly kíséretében tudatni a nagyvilággal. Ebből felszínes megfigyelők akár arra a következtetésre is juthattak volna, hogy ennek a Mumuskának bizony gőze sem volt arról, hogy mi lehet a felnőtt elvárása ebben a kérdésben. Nétalántán akár még az is az eszébe ötlhetett volna a felületes megfigyelőknek, hogy hát ez a szegény Mumus, valljuk be, voltaképpen egy csekély értelmű egén.

Persze jó nagy bolond lett volna, aki ilyeneket gondolt volna a Mumuskáról, erről a furcsa becenevű, törpeségében is óriási nő személyről, aki esténként érdekes módon leginkább az „Egy boszorka van” kezdetű örökzöld slágerre volt hajlandó álomra hajtani a fe-

jét. Holott tudható volt, hogy a boszorka minimum kettő, mivel, hogy az egyik, de legalábbis a másik, az biztosan a Mumuska volt. Neki már a fogantatásától kezdve a kisujjában volt az összes női bűbáj, trükk és varázslat. A sokat sejtetően sanda és provokatív oldalpillantásoktól kezdve, a homlokba omló hajzuhatag jellegzetes kézmozdulattal, és kacér fejhátravetéssel történő megigazításán át, a már-már kéjelgesszerűen kihívó fenékrizálásig. Ez a Mumuska képes volt nagy tudású, ám erősen szemlis egyetemi tanárokat megszégyenítő módon, élénken gesztikulálva, halál komolyan előadást tartani teljesen értelmetlen dolgokról. A referátum végén pedig a „Büszke vagyok rád!” szavakkal dicséretben részesíteni a hallgató-ságát. Ördögien értette továbbá a nyakátkulcsolásos, „szeretlek!”-varázs-igével megbolondított csábításgyakorlatot; valamint: neves nyelvészprofesszorok is érdeklődtek az általa használt magyar-mumuska keverék nyelv iránt,

amellyel ez a Mumus-leány felolvasásokat rendezett, csakis fejfelé tartott mesekönyvekből, hátulról előre felé lapozva.

Mumuska zabálni valóságához legfeljebb a zabolázhatatlansága volt fogható. Talán még a Máltai Szeretetszolgálat legjámborabb aktivistáit is képes lett volna megvádolni azzal, hogy elrabolták tőle az ő pöttyös labdáját, az ő Túrú Rudiját, vagy a mobiltelefonját, ami persze soha nem is volt neki. A vádolással még csak nem is lett volna akkora baj, hanem az ellene elkövetett vélt sérelmek után legkésőbb három másodperccel bömbölni kezdett. De olyan szívszorító keserűséggel, olyan áradó hangerővel és záporozó könnyekkel, hogy a felületes megfigyelőben szöveget üthetett a gondolat: hát ezt azért nem hittem volna a Máltai Szeretetszolgálatról...

De, mint fentebb már említettük, nagy marha lett volna az ilyen felületes megfigyelő, hiszen ez a Mumus-gyerek a bögsz elkezésénél csak a bögsz abbahagyására volt hamarabb képes. Persze mindig megkérte az árát: ölbe vételt, csiklandozást, Túrú Rudit, esetleg egy mobiltelefon.

Érdekes, hogy ez a minősíthetetlen viselkedés összességében,

hosszabb távon egyáltalán nem idegelte ki a Mumuskával kapcsolatba kerülő embereket. Ez a Mumus-leány ugyanis – és a többi sok százezerrel, hozzá kicsit, vagy nagyon hasonló gyerek a világon – nemcsak, hogy megértte a pénzt, de minden pénzt megért.

Mert tudni kell, hogy baljós, koromsötét estéken az anya-Szomorúság és az apa-Bánat az ilyen Mumuskákkal szokta riogatni a kisfiú-Szorongást és a kislány-Reménytelenséget. És bár bennünk is fokozottan élt a hajlam beletörődni abba, hogy ránk telepedjen a kiábrándultság, a kétségbeesés, a megalázottság, a félelem, a fásultság, a betegség, a gyűlölet, a rosszkedv és a depresszió, de amint ez a gyszos-gyalázatos társaság megpillantotta a mi Mumuskánkat, bizony, hanyatt-homlok, reszketve menekült el. Mi pedig folyton csak azon vettük észre magunkat, hogy mosolyogva állunk a fényben, békességben és szeretetben, meg egyéb ilyen közmondásosan kellemes közegben.

Mert Mumuska velünk volt. És bár azóta már megnőtt, azóta is sikeresen riogatja a Szomorúságot, a Bánatot, a Szorongást és a Reménytelenséget. **Steinbach Zsolt**

TOLNAI KORNVIKA

Sokba kerül a szemét

Magyarországon két dolog kerül a korábbinál több pénzbe: az, amit változatlanul hagyunk, és az, amin változtatunk. Változatlan például a kenyér- vagy a babfőzelék-készítés módja, de mivel az energiaárak emelkednek, követik az élelmiszerek is. Változott, sabaddá vált januártól az árampiac. Elemzők tavaly még azt jósolták, hogy a konkurencia megjelenésével lefele mozdul az áramár. Az elemzők tévedtek.

A legfrissebb változás, a hulladékok szelektálása és távoli lerakóba szállítása. Erről már senki nem

állítja, hogy olcsóbb lesz, mint eddig volt. Az egy falu egy szeméttelpelv régi módi, meg környezet-szennyező, meg nem EU-s, úgyhogy korszerűsíteni kell és régiósítani. Egy konferencián elhangzott: borítékolható, hogy a regionálissá váló hulladékkezelés költsége több lesz a mostaninál. Átrakókat, komposzttelepeket kell működtetni, tekintélyes rekultivációs és szállítási költségek merülnek fel. Sokba kerül még nekünk a szemét!

De van, ahol nem kérik, hanem adják érte a lövét. Például a szinesfémhulladékért. Se a tolvajok, se az

átvevők nem indítanak csúcstámadást az erkölcsi magaslatok felé. Jöhet a vasúti sorompó kábele, a temetői kereszt, a köztéri emlékmű.

– Jót napot, van egy használt Kosuth-szobrom, rádobná a mérlegre?

– Miért ne?

A szobrászok új anyagokkal kísérleteznek: fém utánzatú műanyag, bronzosított gyantával. Mert ezen a helyzeten változtatni kell. A változtatás persze pénzbe kerül. De ha nem változtatnánk, ha maradna a bronz, azt se úsznánk meg olcsóbban.

Wessely

KÖNYVAJÁNLÓ

Győzelem a dohányzás felett – Egy ember története

Bevallom, némi fenntartással vettem kezembe Miklós Zsolt könyvecskéjét. Már annyi dohányzásellenes szórólapot, szakirodalmat olvastam, hogy nem sok újat reméltem a Várdombon élő, első kötetes szerző művétől. De a fiatal alkotó mottója azt súgta: ezúttal valami többről lesz szó. „Add, Uram, hogy az emberek ne higgyék többé azt, hogy a dohányzás által szebb vagy jobb lesz az életük. Segíts, hogy legádázabb ellenségüket ne melengessék többé barátként a keblükön.” Belekezdtem hát, és nem csalódtam.

Egy hat éven át maga is a bűzrudacsok rabjaként élő ember közvetlen hangú, saját tapasztalatain alapuló, hiteles beszámolóját tartottam kezemben. Miklós Zsolt megkapó őszinteséggel beszél saját kudarcairól, gyengeségéről, küzdel-

méről a nikotinfüggőség ellen, mert segíteni akar a hasonló cipőben járó embertársainak, akik még nem tudtak (vagy nem akartak) megszabadulni a testet-lelket mérgező cigarettától. A tegező hangvételű írás, melyben a szerző mint egy ismeretlen jóbarátot szólítja meg olvasóját, sokkal több, mint laikus okoskodás. Tudományos kutatások eredményeit is felhasználva ismerteti meg a nikotin illetve a cigarettában található egyéb anyagok gyilkos hatásaival, a leszokást segítő módszerek, tisztítókúrák előnyeibe és hátrányaiba, a dohányzással kapcsolatos tévhitekbe, a cigarettá elhagyása alatt és után bekövetkező fizikai-lelki állapotokba.

Mindezt úgy, hogy a könyv valójában a szerző személyes naplója, amelyből megtudhatjuk, milyen stációkat járt meg maga is odáig, hogy a valaha nélkülözhetetlennek tartott cigarettára már mint pusztító ellenségre nézzen. Szinte kézen fogva vezeti az olvasót az úton, amit maga is bejárt, személyes példájával erőt és támaszt nyújtva neki ahhoz, hogy megszabaduljon veszélyes szenvedélyétől. Nem titkolva közben, hogy ez az út nem járhatatlan, de nehéz, és a legtökéletesebb módszer sem segít, ha nincs meg hozzá az erős ELHATÁROZÁS.

A Novum Kiadó gondozásában 2008-ban megjelent, magával ragadó olvasmányt nemcsak dohányosoknak ajánlom, de nekik mindenképpen. Cser Ildikó

Lóra termett a magyar, a tolnai meg biciklire

Csak az tudja megbecsülni az új kerékpárutat, aki naponta ezen kerékezik végig, mondjuk Mőzsről vagy az újtelepről be egészen a központig és vissza. A tolnaiak többsége bizony ezt teszi. Azt hiszem a két keréken közlekedőket mámoros öröm töltötte el, amikor legelőször ráhajtottak az újonnan aszfaltozott sima útra. Végre döcönömentesen, egyenletes gyorsasággal tekerhetünk végig a városban. Elmondani sem lehet ezt a könnyebbéget és különbséget. Hosszú évekig összekocantak a fogaim a repedéseknél, többször is elharaptam a nyelvem a jókora hepe-hupáknál, a dobozos sör, tej kiugrott a szatyromból és sorolhatnám a kellemetlenségeket, bosszúságokat, amit a járhatatlan kerékpárút okozott. Nem is szólva az esős évszakról, amikor sár hőmpölygött át a rissz-rossz kitört betondarabokon és csak találgatni lehetett, merre is kanyarodhat előtünk az út, út-e még vagy már a füves rész. Mondjuk vesekőelhajtására tökéletes volt. Most végre teljesült régi vágyunk és normálisan tudunk közlekedni. Ugye városban kívül készült szuper kerékpárút, csak azt nem tudom kinek. Végre ránk is figyelnek, két keréken járókra, mi is fontosak vagyunk, értünk is történik valami. Köszönjük minden bringás nevében. **Burma**

I. TOLNAI VERS- ÉS PRÓZAMONDÓ FESZTIVÁL

2009. január 21-én, a Magyar Kultúra Napján, Radnóti Miklós születésének 100. évfordulója alkalmából, a Bezerédj Pál Szabadidőközpont és Könyvtár városi **VERS- ÉS PRÓZAMONDÓ FESZTIVÁLT** hirdet gyermek, ifjúsági és felnőtt korcsoportban. A fesztivál fővédnöke Rubold Ödön színművész.

Jelentkezési határidő:
2009. január 10.

A jelentkezési lapon kérjük tüntessék fel az előadó nevét, korát, foglalkozását, a kötelező és a szabadon választott vers íróját és címét.

Kategóriák: **Gyermek** (7-14 éves), **Ifjúsági** (15-21 éves), **Felnőtt** (22-100 éves)

A fesztiválon két művet kell előadni.

1. Egy szabadon választott Radnóti Miklós vers
  2. Egy szabadon választott vers, vagy próza. Ajánlott az alábbi, Tolna megyei kötődésű alkotóktól művet választani: Babits Mihály, Baka István, Illyés Gyula, Lázár Ervin, Mészöly Miklós, Vörösmarty Mihály
- A produkciókat egy 6 tagú szakmai csoport értékeli Rubold Ödön színművész vezetésével.

Díjazás: Minden kategória legjobb előadója különdíjat kap. A kategóriák legjobbjai 2 db tiszteletjegyet kapnak a 2009. január 23-i „Márai estre”.

A fesztivál minden résztvevőjét emléklappal jutalmazzuk.

I. Tolnai Vers- és prózamonddó fesztivál
JELENTKEZÉSI LAP

A jelentkező neve: .....

Kategória*: .....

Iskola/munkahely: .....

Kötelező: Radnóti Miklós .....

.....c. verse

Szabadon választott: .....

.....c. verse

*a megfelelőt kérjük beírni gyermek, ifjúsági, felnőtt

Múlt és jelen összeér

Sokan olvastuk a Tolnai Hírlapban a városra vonatkozó terveket és mondhatom, alig várjuk, hogy szép sorjában megvalósuljanak. Addig is egy kis gondolatébresztő, hogy mitől is különleges ez a város nekünk, itt lakóknak. Ha nyitott szemmel járunk, vagy csak úgy sétálunk a girbegurba, régi utcácskákon, muszáj

lyik a környező településekről az idevándorlás, úgy tűnik, látnak fantáziát „bennünk” vagy csak megtetszett a város fekvése. A változás folyamatos, új

városrészek létesülnek, az üzletek, takarékpénztárak egyedi arculatot öltenek. A vásártéri panelek teljesen más képet mu-

tatnak új, színes köntösükben. A laktanyai komplexum gyönyörű, akárcsak a plusz áruház, posta és környéke. Reméljük, folytatódik a sor az utak, járdák, kerékpárutak rendbetételével, szép terek kialakításával. Jó fantáziával egy mediterrán jellegű kisváros képe lebeg a szemem előtt, ahol kövezett terek, kellemes, hűvös parkok várnak ránk padokkal, a központban pedig szökőkút lágy csobogással. Néha olyan, mintha az idősi-kok kissé egymásba csúsztak volna, még rácsodálkozhatunk az ódon, hajdanvolt kultúra remekeire és az idősebb generációk furcsa szokásaira. Még itt vannak az áldott, ráncos kezű nénikék, akik a Krisztus kereszt lábához csoszogva virágot visznek, de nyomukban már a pirszinges, haspólós ifjúság robog ezerrel. Még őrizzük a lángot, a régi értékeket, a családi élet szentségét, de egyre nehezebb.

A város további fejlődésében nagyon sok múlik azon, hogy milyen a vállalkozók és a városvezetés közötti kapcsolat. Ha oda-vissza működik, tisztelik, becsülik egymást, akkor mi lakók mindannyian nyerünk. Hiszen ha a vállalkozások száma növekszik és széles körű, magas színvonalú szolgáltatást nyújtanak a lakosságnak, ezzel új munkahelyek teremődnek, adójukkal pedig városunkat gazdagítják. A város fejlődése egyben a helyiek felemelkedése is.

Sokat tesznek a vállalkozók és a civilszervezetek lakóhelyükért, csendesen mondom csak, még többet kellene! Lassanként, de igen lassan, nálunk is kezd tért hódítani, ami nyugaton már régóta szokás, vagyis az adakozás, az összefogás. A tehetős polgárok adományából sok minden tud megváltozni, hiszen az állami pénzek csak csekély mértékben csordogálnak, az itt élő embereknek kell legtöbbit tenniük lakóhelyükért, hogy szeressenek itt élni, hogy jól érezzék itt magukat. A történelem során ez mindig így volt.

Halhatatlanságot vásárolni csak adakozással lehet, mert az utókor bizonyosan megőrzi a jó szívű adakozó nevét.

Burma

FŐGLEIN ANTAL

AZ ÉN TOLNÁM

*Nepomuki Szent János szobra,
Kálvária stációi felett magasodó kicsi templom tornya,
Temetőben nyugvó, halottaink hamva,
Hiszem, hogy a Tolnán élő embereket, sokáig egyben tartja.*

*Öreg halászok hálója, naponta volt kivetve,
Hajósok vízi élete, kultúrát hozott Tolna népére,
Kőművesek munkája, Európában máig is látható,
Parasztok kemény munkája, dülölként nevében még mindig hallható.*

*Keresztekkel szegélyezett Tolnatáj,
Páskom, Öreghegy, Kisdarab, Rét vagy Határ,
Kenyeret, bort és munkát adott hajdanán.
Szekéren, vagy gyalog, naponta fél Tolna odajárt.*

*Vásártérre érkező szekerek sokasága,
Vásári nép zsvajgó, hangoskodó körforgása,
Disznópiaci, marha és lókupecsek komoly alkudozása,
Törökméz, nyalóka, vásárfita, emlékeim netovábbja.*

*Kúria szélén gubófüjtő kéménye füstölt,
Sternteleg, minden ősszel rengeteg fát gyűjtött.
Kneféli almáját ropogtatta sok tolnai,
Kocsmák százaiban szomját oltotta számtalan tolnai atyafi.*

*Fürdőház deszka mólója, nyáridőben a gyermekek otthona,
Artézi kút záptojás ízű vizét, akkortájt minden tolnai kóstolta.
Olvasókör, Iparos kör, Gödör és a többi,
A hét fáradtságát Tolna, ott pihente ki.*

*Tolnai tél, csúszkapapucs és szánkó,
A vásártér dombja, mond mire jó?
Ezernyi tolnai gyermek, dombról le, és dombra fel,
Az nyer, ki a szánkón ül, és a jegenyétől néz a többire fel.*

*Jeges ár pusztított, összedőlt falak morajlása hallatszott,
Tolnatól, Palét, Rétsort, a Duna elrabolt.
Az akkori ősz, összefogással az új otthonokat meghozta,
Segítő kezeit Tolna a károsultaknak nyújtotta.*

*Külsőbe jártam, szünetekben a mászóvasra mindig felmáztam,
Szeretett tanáraink óráját, tisztelettel vártam.
Újtelepről, cserekönyvekkel a könyvtárba, szorgalmasan jártam,
Moziban, a fél tizes matiné minden vasárnap láttam.*

*Itt születtem én, a világ közepén,
Itt tanultam a betűt, a hitet, és a derűt,
Itt nyugszanak szüleim, itt él családom,
Itt halok meg én, de azt, azért még megvárom.*

emlékeznünk Martinek József festőművészre, akinek egyik kedvelt témája volt és számtalan képen örökített meg hangulatos utcarészleteket. De megfestette az utókornak a Duna-part ezernyi arcát is a száradó halászhálókkal, napsütésben és viharfellegekkel az égen. Izgalmas, ahogy találkoznak itt korok, kultúrák és értékek. A polgári korból maradt patinás épületek, díszes homlokzatok úgy tűnik féltékenyen őrzik a múltat, ám egy letűnt kor nagyságát sugározzák felénk. A város egyre több pontján közbeékelődnek már a 20-21. század modern stílusjegyeit viselő épületek, ötvöződik a régmúltat a jelennel és ettől még izgalmasabb az egész. Emlékszünk – hisz nem oly régen volt – a kopottas kis boltokra, unalmas kirakatokra, mennyivel mások manapság a hívogatóan színes üzletek kínálatai. Ugyan korlátozott számban, de az idetevő vendég már több helyre is betérhet egy finom ebédre és megszállhat éjszakára. Amikor a Lordok háza (Szekszárdi u. sarok) felépült, szinte azonnal a modern kori Tolna jelképévé vált, ahogy hosszú ideig a katolikus templom, városháza, szentháromság szobor. Úgy tűnik, lassan eltűnik Tolna provinciális mezővárosi jellegzetessége és helyébe egy komfortosabb, modernebb lép, ahol a kor embere jobban érzi magát. Ahogy a város arculata változik, úgy formálódunk mi is. Egykor büszke, iparos nép, kereskedők, hajósok, messze földön híres hajóácsok, kőművesmesterek éltek itt, akikből mára alig maradt. Érdemes lenne a régi családokat felkutatni. A mai korra jellemző az elvándorlás, sokan próbálnak máshol szerencsét, így sok az eladó ház, ám meglepően látni visszatérőket. Évtizedek óta fo-

Fogyjunk jóllakottan!

Köztudomású, hogy az emberiiséget évekre óta foglalkoztatja az a probléma, hogy miként lehet megszabadulni az – elsősorban az ünnepek idején – felszedett plusz kilóktól. (A minap tette közzé például az egyik legismertebb női életmód magazin az a pattintott kórkorból származó barlangrajtot bemutató fotót, amely zsírégető teát szürcsölgető ósaszonyt ábrázol, egy sikeres vadászatot követő lakoma után.)

Természetesen olvasóink joggal várják el lapunktól, hogy a szerkesztőség az egészséges életmóddal, ezen belül a testsúlyfelesleg csökkentésével kapcsolatos színvonalas ismeretterjesztés vonatkozásában is maradányt alkosson. Ezért most egy olyan, saját szakembereink által kifejlesztett fogyási módszert ismertetünk, amellyel garantáltan, rövid idő alatt, mi több, az akaraterő jelentősebb próbára tevése – az éhségérzet – nélkül le tudjuk adni az ünnepi, illetve akár még az előtte felszedett plusz kilóinkat is.

Hát akkor lássuk!

A módszer lényege, hogy szeddünk enni és inni. Imádjunk el-

mélyülten tobzódni a nyeletek, az illatok, az ízek, a harapások, a zamatok, a hörpölések, a falatok, az ízlelőbimbók, a kortyok, a nyálkahártyák világában. A karácsonyi ünnepekre való készülődést elsősorban az ünnepi asztalra kerülő menüsor megtervezése töltse ki már november közepétől. Kiki pénztárcája szerint válassza ki a lehető legfinomabb ételeket és italokat. Fontos szabály: mindentől jóval többet tervezzünk, mint amennyit józan számítás szerint egy-két étkezés alkalmával el lehet fogyasztani.

Amikor végre elérkezik karácsony szent estéje, ünnepi vacsora gyanánt célszerű halat felszolgálni. A felfokozott várakozás igen nagy mennyiségek elfogyasztását is lehetővé teszi, ám a könnyű halhús nem fekszi meg a gyomrot, így aztán a szentesti vacsora kiválóan szolgálja a bemelegítést a fogyókúrára.

Karácsony első napjának ebédje alkalmával aztán már minden bevethető. A délelőtti főzőcskézést, sürgés-forgást égetett szeszek tesztelésével kezdhethetjük, majd a kemény konyhai munka porát oly-

kor-olykor leöblíthetjük könnyebb italokkal. Az ebéd kezdetén ne feledkezzünk meg ismét az égetett szeszekről, majd a lehetőleg minél gazdagabb menüsört végigkóstolva fogyassunk jóféle borokat.

Elképzeltető, hogy már a második fogás után azt érezzük: jól laktunk. Ám a fogyókúra sikere érdekében ilyenkor még szigorúan tilos letenni az evőeszközt! A gyomor rideg parancsa helyett a szem csábító, ellenállhatatlan unsolásának engedelmessédjünk!

Az első karácsonyi ebédet követően ne fosszuk meg magunkat az alkohol-tartalmú italok további élvezetétől. Így vacsoráig valahogy csak eltelik az idő. Az újramelegített ételeknek aztán újabb arcait fedezhetjük fel, tehát engedjünk bátran a kísértésnek.

Karácsony második napján a fogyókúra érdekében mindenképpen folytassuk az evést és az ivást, lehetőleg az előző napihoz hasonló intenzitással. Ha úgy érezzük, ezt már nem lehet bírni, gondoljunk arra, hogy egyszer van karácsony egy évben, és kész! És csak kortyoljunk, csak rágjunk, csak nyeljük, lehetőleg szüntelenül, közben pedig nassolgatással feleddessük a táplálkozás egyhangúságát. Lehetőleg kerüljük viszont a szabad levegőn való hosszabb sétákat, az emésztéskönnyítő gyógyvizek, porok fogyasztását, stb.

Karácsony utolsó óráiban próbáljuk meg nehezen szuszogva elvonszolni magunkat az étkezőasztaltól az ágyig. Ha sikerült, nem kell mást tennünk, mint megcsömrölnötni, kifejezetlen tekintettel bámulni a tévét, és várni a fogyókúra hatását. Fog az jönni!

Jó, ha ágyunk a reterát közvetlen közelében helyezkedik el, mert a különböző fogyizó típusok szerint emelygés, öklendezés, hascsikarás, kifejezetten erős hasgörcsök formájában kezdődik a fogyókúra, aztán folytatódik hányásrohamokkal, középsúlyos/súlyos, heveny hasmenéssel, illetve az egyes mozzanatok kombinációval. Mindez oly mérvű undorral párosul mindennemű étel és ital iránt, hogy az igazán lelkiismeretes fogyókúrázó jó ideig még a

teára és a háztartási kekszre sem tudnak ránézni.

Ha az első 24 óra után a vércere rohangálások szüneteiben lenne erőnk felállni a mérlegre, már ekkor igen jelentős fogyást tapasztalhatunk, akár az összes ünnepi súlytöbbletünkől megszabadulhatunk ilyenkorra! Ráadásul aki valóban betartja a fogyókúra előírásait, annál 3-4 napig, esetleg egy hétig is eltarthat az az állapot, amelyben a fogyókúrázó teljes meggyőződéssel hiszi, hogy az emberi lét csak a táplálékfelvétel teljes kiküszöbölésével lehetséges. Igen, ahogy előre jeleztük: hihetetlen eredmények, néhány nap alatt, és hangsúlyozzuk: mindezt ÉHSÉGÉRZET NÉLKÜL!

Ám akinek még ez is kevés, annak módszerünk továbbfejlesztett változatát is ajánlhatjuk, amelynek lényege, hogy a fogyni kívánó személy a menüsorok módszeres végigevése után még egy kis – szalmonellával fertőzött tojás felhasználásával készült – parfét is szopogasson el.

Mint az látható, az általunk kifejlesztett és ismertett módszer hatalmas lehetőségeket rejt a fölös kilók leadása terén. Talán nem túlzás azt állítani, hogy ez a fogyi-stratégia akár forradalmasíthatja is a fejlett világ egészségügyét és szépségiparát.

Fogyókúra ajánlatunk külön előnye, hogy a karácsonyi ünnepek mellett húsvétkor, vagy szilveszterkor, de akár az év bármely időszakában használható.

Minden kedves olvasónknak jó évtárgyat és jó fogyókúrát kívánunk, 2009-ben is!

S. Zs.

Új dalokkal a hazai közönség előtt

A Bartók Béla Női Kar november 22-én a tolnai katolikus templomban mutatta be új repertoárját az érdeklődő közönségnek, amely a szívélyes meghívásra megtöltötte a padosorokat.

A hangversenyt megtisztelték dr. Sümegei Zoltán polgármester és felesége, az önkormányzati képviselők, a helyi katolikus és református egyház vezetői, a polgármesteri hivatal, az oktatási, a művelődési intézmények dolgozói, a civil szervezetek képviselői, a kórus támogatói, a sajtó és televízió munkatársai. A közönség soraiban helyet foglalt a kórus korábbi karnagya, Schmidt Józsefné is, akit a jelenlévők nagy tapsal köszöntöttek.

Ez az alkalom a 2007. szeptemberi karnagyváltás utáni első bemutatkozása volt a kórusnak és természetesen az új karvezetőnek, Schmidt Zoltánné Kláb Magdolnának. A hazai közönség előtti szereplés mindig nagy izgalommal jár, így volt ez most is. Az első dal még visszafogottan szólt, de aztán már felszabadultan éne-

kelt a kórus. A mintegy háromnegyed órás műsorban a zeneirodalom különböző stíluskorszakainak szép kórusművei szóltak meg. Bartók darabok előadásával tisztelt meg a kórus névadójának, és énekelt magyar népdal feldolgozásokat. A klasszikus művek-ből álló blokk is elnyerte a közönség tetszését, „A muzsika hangjai” musical Edelweiss című betétdalát visszatapsolták.

A kórust ezen az estén is Elmauer József kísérte zongorán. Kedves színfoltja volt a hangversenynek Weber Anita és Horváth Ágnes, a zeneiskolai növendékeinek zongora négykezeze.

Az énekkar köszönetet mond mindazoknak, akik megtisztelték jelenlétükkel a hangversenyt, és elismerő tapsukkal további biztatást adtak. Külön megköszönjük az adományokat, mellyel hozzájárultak a kórus további sikeres működéséhez.

A város valamennyi polgárának kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kívánunk.

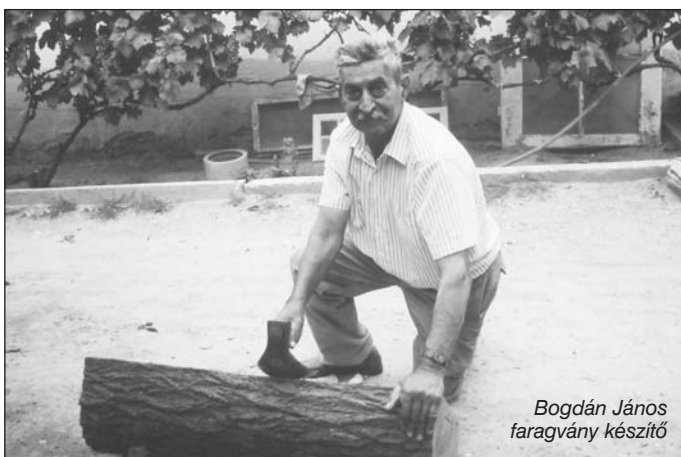
**Rikker Józsefné
a kórus elnöke**

Hogyan ássunk csónakot?

Manapság ha lemegyünk a Tolnai-Duna partjára láthatunk műanyag- és vaslemezcsónakokat, különböző ladikokat, de eredeti egyetlen fatörzsből vajt csónakot már nem találunk a holtágon. Ezeket az ősi formájú csónakokat az első világháború után szorították ki a deszkából ácsolt apatini vagy német típusú ladikok. Néhány használaton kívüli példány maradt csak fenn múzeumokban (pl: Baja, Mohács, Szekszárd), illetve családi tulajdonban (pl: Bogyiszló). A „csónyikot” egyes kezű parasztemberek vagy teknővájó mesterek készítették, ám a technikai fejlődés őket is utolérte és feleslegessé váltak. E kihalt mesterségnek él egy képviselője Tolnán, **Bogdán János**, aki múzeumi megrendelésre készített rönkfából egy csónakot 1993-ban. A munkát felvette a Kecskeméti Városi Televízió, a filmet vetítette az akkori MTV 2-es csatorna, s a szakirodalom is többször hivatkozik rá. Az alábbiakban tőle tudhatjuk meg, hogyan faragták „ásták” régen a csónakokat.

– *Mikor született?*
– 1932 október 12-én.
– *Mióta él Tolnán?*
– 1970-ben költöztünk ide Kajdacsról.
– *Mi a foglalkozása?*
– Nyugdíjas vagyok, de azelőtt és még ma is faragványokat készítek a forrázó teknőtől a fakanálig.
– *Mióta farag?*
– 12-13 éves korom óta.
– *Kitől tanulta el a mesterséget?*
– Az apámtól. Régen fiúról-fiúra maradt a faragás, de ebben a korszakban már nem tartják szakmának. Az öregek kihalnak, a fiatalok meg már nem csinálják. Rajtam kívül Szedresben szokott lenni még

– Kimentünk az erdőgazdaságba, fél napig jártuk az erdőt, amíg rátaláltunk egy nagy fekete nyárfára. Ez meg lett hagyva magfának, hogy ebből ültetnek majd, de én ezt láttam jónak.
– *Milyen szerszámokat használt?*
– Cigányfejszét, bárdot, kapocsát.
– *Hogyan faragta ki a csónakot?*
– Először a rönkfá tetejét lefaragtam fejszével, utána az oldalait kívülről bárdal. A simításokat és a belső pucolást kapocsával csináltam. Két végében egy-egy ülőkéet hagytam, ezek is egy darabból lettek kifaragva. Ezen kívül hagytam a csónakba két bordát is.
– *Mennyi idő alatt készült el?*

Bogdán János
faragvány készítő

egy faragó, de már 80 év fölötti, ő se nagyon dolgozik.
– *Hány csónakot faragott ki eddig?*
– Egyet Dunaföldváron az 1950-es években, egyet a Sió torkolatnál az 1990-es években.
– *Hogyan találtak magára?*
– Sokat nyomoztak utánam, mire utolértek. Bogyiszlón szereztek rólam tudomást.
– *Kik keresték meg?*
– Idejött három erdősz, elvittek Bajára a múzeumba. A bajai csónakról csak a mintát vettem le. Nem rajzoltam semmit, ránéztem és mondtam: „Ehhez csak anyag kell.”
– *Hova mentek jáért?*

– Ráment egy hetem, de majdnem ajándékba csináltam.
– *Volt segítője?*
– Az erdőszek segítettek mozgatni a rönköket, de ezen kívül egyedül dolgoztam.
– *Mostanában mivel foglalkozik?*
– Mint mondtam faragványokat készítek – teknőket, lapátokat, tálaikat, kanalakat – és ezeket árulom.
– *Hova jár eladni?*
– A szekszárdi, pécsi, komlói, bátaszéki piacokra.
– *Tolnán nem árul?*
– Csak nagyon ritkán, ha valakinek valami kell, megtalálnak itt.

Varga Mihály

ROMAFÓRUM

Személyeskedő vitától sem mentes roma közmehallgatás helyszíne volt a Bezerédj Pál Sport és Szabadidőcentrum emeleti tanácskozó terme november 19-én. A mintegy 15-20 fős hallgatóság előtt, akiknek a túlnyomó többsége a tolnai roma kisebbséghez tartozott, tartotta meg év végi beszámolóját Karaszki Károly, a Tolnai Roma Kisebbségi Önkormányzat elnöke. A cigányság helyzete nem könnyű. Ez a vélekedés erősödhetett mindenki, aki részt vett ezen a gyűlésen.

Hogy minden csak rossz lenne? Ezt azért senki sem állíthatta, mert még a legvehemensbben vitatkozóknak is el kellett ismerniük, hogy a kisebbségi önkormányzat azért csak tesz értük.

– Pályázati pénzből kilenc embernek adtunk folyamatosan munkát márciustól októberig, amit jövőre húszra szeretnénk növelni – hallhattuk Karaszki Károlytól. – Elkészült négy udvari WC a Cigánydombon, járdaépítés folyt a Palén – folytatta –, és a mi kezdeményezésünkre került közvilágítás a Gyárvégtelap és a Réti sor, eddig sötétbe burkolt részre. Nagyjából

Nincs munka, ez a legnagyobb baj. Lakáshoz jutni pedig szinte lehetetlen. A rendszeres segély kevés, az eseti, vagy rendkívüli segély pedig szinte mindig indulatokat kavart azokban, akiknek ebből éppen nem juthat.

A felszólalók közt Gyenei Zoltánné volt a legaktívabb, aki több alkalommal is hangot adott annak, hogy a szociális alapon járó juttatások több körültekintést igényelnének. Hogy – amint fogalmazott –, ne az kapjon, aki a legjobban tud sírni, hanem az, akinek valós környezettanulmány által alátámasztott, igazán nehéz helyzete van. Ezután hosszasan foglalkoztak Kanalas Junicsné lakásproblémájával, aki hosszabb ideje lakik Faddon, méltatlan körülmények között. Hogy nem kis érdeklődés kísérte a most körvonalozódó önkormányzati, tűzifa adományokról szóló tervet is. Hogy nem volt könnyű helyzetben a képviselő, azt az is mutatja, hogy a tűzifa adományok kiutalása még meg sem kezdődött, mégis többen megkérdőjelezték az igazságos lebonyolítás lehetőségét.

12. romák lakta lakásnak tudtuk felújítás céljára meszet és cementet kiutalni. Nagy előrelépés az is, hogy Straubinger Kitti személyében, ezévtől, főállású alkalmazottja van a kisebbségi önkormányzati irodának, aki teljes munkaidőben, reggel 8-tól, délután 4-ig várja az ügyes-bajos dolgokkal idefordulókat. Az idén is volt városi roma nap, ahogy jövőre is lesz, méghozzá – és ebben is a felfejlődést kell látni –, már a Tolnai Nyári Fesztivál programsorozatán belül. Volt gyermekkirándulás a vajtai strandra, és ebben az évben is lesz fenőfás karácsonyi ünnep a gyerekeknek, ahogy a felnőttek szilveszteri bálja is hátra van még.

– Higggyétek el –, szögezte le végül az elnök –, még sohasem volt ilyen együttműködő a kapcsolatunk a várossal, mint mostanában, ahogy a polgármester is partner a legtöbb kérdésben. Amit az bizonyítana a legjobban, mondták többen, ha most itt lenne köztünk, hangot adva annak, hogy remélik: a legközelebbi romafórumon személyesen is fordulhatnak hozzá.

ká

Trabantsirató

Már vagy egy éve állt mozdulatlanul ott, a kert végében, és én valahogy vonakodtam a közelébe menni. Pedig valaha jó barátok voltunk, elválaszthatatlan társa volt életemnek, munkámnak. Számítalan kalandot éltünk meg mi ketten. Bejártuk az országot, részese volt mindennek, ami velem történt, hisz' gyakran beszélgettünk, míg vígan haladt az utakon. Soha nem hagyott cserben, még fél lábbal (egy hengerrel) is hazafuvarozott, törött féltengelyel is döcögöttünk haza ónos, jeges úton. Tiszta, szép szerelmek, keserves csalódások, kicsinyes bosszúk és vidám baráti csínyek részese volt. Mindent megbeszéltünk, mindent megvitatunk, és nemegyszer adott bölcs tanácsokat, amikor már nem láttam a kiutat a problémákból. Ő fuvarozott a bulikba, bálókba, színházba, történetstáborba, az egyetemre, mindenhová. És nem és nem szégyelltem, még akkor sem, amikor már öreg és kopottas lett, hisz barátom volt. Láttam újszülött kislányomat, segített, akkor is, amikor már menni alig tudtam sérült csípőmmel, de autót vezetni még tudtam, mert ő volt velem. A társam volt.

Mondom, mostanában kerültem Trabikát, és ő lemondóan, kicsit megbántottan álldogált a tuják alatt. Nem mintha nem lett volna feladata. Benne tartottuk a pokrócokat, a hintaágy betétjét, a gyermekjátékokat, és még ki tudja

hányféle kacatot, melyek majd' mindennap kellhettek. Helyet adott a madaraknak, rajta napkúrázott a szomszédék macskája, és alá bújt el a kutyánk is, ha már nem bírta tovább a nyári hőséget. De kocsikázni már nem kocsikáztunk vele. Nem is lehetett, nem működött. A minap nehéz sóhajjal leültem mellé a székere, hosszasan nézegettem a kert növényeit, a madarakat, és nem akaródzott megszólalnom. Végül ő szólított meg, látva kínomat.

– Itt az idő, ugye? – kérdezte, és lámpáin homályosan suhant át a lemenő nap fénye.

– Itt. – nyögtem keservesen, mert aznap beszéltem az autóbontóval, hogy vigyék el Trabikát.

– De tudod, nem azért, hanem... én szerettelek volna megtartani, de hát nem lehet... úgy szeretted volna...

Rám pillantott, kissé gúnyosan, de megértően.

– Mindennek és mindenkinek eljön az ideje. Nekem is. Szerinted mit ér egy autó, ha már nem tud gurulni? Ha nem száguldhat a széllel, nem sütheti tetejét a nap? Gondolj bele, mit érezhetek én itt, a kert végében, csontjaimban a suhanás (jó, töfögés) emlékeivel, mozdulatlanul? Arra termettem, hogy guruljak, és most már nem tudom ezt megtenni. És a végén az is megesett, hogy megbetegedtem – suhant át egy árnyék az ablakain. – Már nem

voltam mindig jó. Emlékszel, többször kaptam defektet is.

– De az is az én hibám volt, kicsi autóm, nem cseréltem ki a kopott gumijaidat – suttogtam, mert nem szerettem volna, ha azt hinné, hogy ő hibázott.

– Ne szánj engem, mert nincs miért. Remek életem volt, és – itt mintha megremegett volna – éreztem a szereteteteket. A kislányodét is. Jó volt veletek. De ne áruld el a lányodnak, hogy el kell mennem – sügta még végezetül, amikor felemelkedtem mellőle, és lopva végigsimítottam a kaszniját. – nagyon sírna.

Másnap megjött a tréler az autóbontótól.

– Menni kell – szóltam sírosan, és elkezdtek kitolni Trabikát az udvarról. Azaz toltuk volna, de nem ment. Nincs véletlenül sebességben? – kérdezte a az autóbontós, és megmozgatta a sebességváltót. De hát az előbb néztem meg, akartam mondani, de már nem jutott rá időm, mert hát persze, hogy sebességben volt.

– Ne akarj visszatartani – recsegett kocsim izgatottan, szinte vidáman. – Megyek már, még egyszer érezhetem a langyos levegő suhanását, a madarakkal rohanhatok versenyt, a nap simogat. Még egyszer. Jó lesz, érzem, nagyon jó – szuszogott kicsit elgondolkodva, és büszkén, délcegen gurult rá a trélerre.

Ablakán visszatükröződött a kék égbolt, kaszniját körülölelte a nevető október, és kedves kocsim, kicsi Trabikám hetykén, öreglegényesen, kissé félrecepapott tetővel indult el végtelen utak felé...
Link Judit

EGYÜVÉ TARTOZUNK

Gyakran hangoztatta Pilinszky János, hogy együvé tartozunk. Mi, emberek. Persze nem várható, hogy megértsé ezt az, akinek élettapasztalatai mást látszanak igazolni, akibe előítéleteket neveltek, aki nem nyitott, befogadó alkat, hanem távolságtartó, őrző-védő.

Az író egy helyen festészeti példából kiindulva mutat rá, hogy nincs két Európa. Azt fejtegeti, hogy miközben a nyugat, a reneszánsz és a barokk mozgalmas vásznait festette, keleten az ikonok mozdulatlanok maradtak. S ebből könnyű lenne levonni azt a következtetést, hogy a nyugatot az egyéni szabadság, a keletet a kollektív elnyomatás jellemzi. Ám éppen keleten adta Dosztojevszkij az egyén, és nyugaton Simone Weil az emberi massa leghitelesebb ábrázolását. Mindezek bizonyítják, hogy csak a felszínen van két Európa; közös drámánk egy és oszthatatlan.

Együvé tartozunk. A szlovákokkal, a románokkal, a cigányokkal is. Véláztató, amikor a kisebbségek nagyra törnek, de mintha nem ugyanúgy ítélnék meg ugyanazt a situációt határainkon innen és határainkon túl. Mintha nem elégednénk meg azzal, hogy a határok átjárhatóak, mintha újra akarnánk rajzolni a piros vonalakat, csak máshova, mint ahol eddig voltak. A negyven évvel ezelőtti helyük nem oké, a száznegyven évvel ezelőtti oké, négyszáz évvel ezelőtti nem oké, az ezer évvel ezelőtti oké, az ezernegyyszáz évvel ezelőtti tutira nem oké.

Pedig nem ez a lényeg. A békétlenség csak béktétlenséget szül. A békés alkotó munka viszi előrébb az emberiséget. Ez az igazi harc. Sok lemondás kíséri, de megéri.
Wessely

ALAPÍTVÁ: 1946

Decemberben is érdemes horgászatra indulni a tolnai holtágra. Néhányan még csónakból is próbálkoznak csukázni. Az őszi szezon során igen szépen lehetett is csukát fogni, ritkábban süllő is esett zsákmányul. A bugyli csukák mellett nem ritka a 2-3 kilós példány sem. A zsilip előtti részen sokan próbálkoznak, de eredményesek lehetünk a többi szakaszokon is.

Ha befagy a víz, ajánlatos a léki csukázás, ilyenkor is felejtethetetlen élményeket szerezhetünk.

Jó hír a horgászoknak a 2009 évi jegyárak minimális emelkedése.

Éves felnőtt területi jegy: 19.000.- Ft, Ifjúsági ill. feleségijegy: 9.500.- Ft, Gyerekjegy I.: 1.000.-Ft, Gyerekjegy II.: 6.000.- Ft.

Az egyesületi tagdíj éves mértéke 3.200 forint lesz., a MOHOSZ tagdíj 1.300 forint, az állami jegy díja 1.000, összesen tehát 5.500 forint!

A horgász turistákat 500 forinttal olcsóbb napijeggyel várjuk, 2009-ben, 2.500 forintos napijegy kiváltásával horgászhatnak a környék legjobb horgászvizén. Pontytilalom évek óta nincs, a jövő évben a harcsára sem lesz. Reméljük, sikerül megtrikítani a különösen nagy harcsa állományt. Ez évben sok rekordmértetű harcsa esett áldozatul.

Fontos tudnivaló a horgászoknak, hogy a fogási naplót a BÉTA horgászboltban kell le-

HORGÁSZ-HÍREK

adni, legkésőbb 2009.01.10.ig. Aki nem adja le a naplót, nem válthat engedélyt. A 2009. évi jegyeket szintén a BÉTA horgászboltban lehet kiváltani január első napjaitól.

A halőrök az alábbi két telefonszámon érhetők el: 30/7386-420, 30/7386-425.

Boldog új évet és jó fogást minden horgásznak!
Versánszki János, HE elnök

KÖSZÖNET A Tolnai Horgászegyesület ezúton köszöni meg mindazoknak, akik SZJA -juk 1%-t az egyesület részére felajánlották. Az ebből befolyt 118.232.- Ft-ot növendék csuka telepítésre fordítottuk. Kérjük 2009 év elején is a HE 19953786 adószámára ajánlják adójuk 1%-t.
HE Vezetősége

APRÓHIRDETÉS

A karácsonyi káposztához házias ízesítésű savanyú káposzta, levelesen és szeletelve folyamatosan kapható. Koncz Ádám Tolna, Bajcsy-Zs. u. 85. Közületeket is kiszolgálunk. Telefon: 06-70-588-1207.

BŰN-TÉNY

Betörések sorozatban

Az elmúlt hónapban a városban elkövetett bűncselekményekről Bölöny Csaba r. százados, a Tolnai Rendőrőrs bűnügyi osztályvezetője tájékoztatta lapunkat.

- Heti rendszerességgel törték be tolnai, műszi élelmiszer boltokba ismeretlenek. Akadt üzlet, ahonnan dohányárut, szeszestalt vitték el, másutt a készpénz érdekelte a tetteseket. A rendőrség nagy erővel nyomoz a betöréssorozat ügyében.

- November közepén a Kínizi utca környékén egyetlen éjszaka alatt több családi házat és az utcán álló gépkocsikat törtek fel. A betörések során jellemzően ékszereket és készpénzt vittek el, miközben a tulajdonosok a házban aludtak. A gépkocsi esetében az ablakokat törték be, és a kesztyűtartók tartalmát nézték meg. A rendőrök ebben az ügyben is nyomoznak, az elkövetők egyelőre ismeretlenek.

- Egy harmadik bűncselekmény-sorozatra is fény derült nemrégiben. Ezekben az esetekben az utcán álló teherautók, munkagépek akkumulátorait szerelik ki szakszerűen, majd feltételezhetően értékesítik az áramforrásokat. A rendőrség három ilyen esetről tud, a tettes(ek) kiléte még ismeretlen.

- Elfogtak viszont helybéli fémtolvajokat, akik fényes nappal egy cég telephelyéről mintegy két mázsa fémet próbáltak ellopni. A tolvajokat lakossági bejelentésre sikerült lefűlelni.

- A rendőrség bűnmegelőzési tanácsként azt javasolja, hogy mindenki legyen óvatos, és olyankor is gondosan zárja be a ház kapuját, a lakás ajtaját és az ablakokat éjszakára, amikor otthon tartózkodnak a tulajdonosok.

- Emellett arra is felhívják a figyelmet, hogy közeledik a disznóvágások időszaka: a feldolgozott húskészítményeket lehetőleg biztonságos, zárható helyen tárolja mindenki, ott, ahol a tolvajok nem férnek hozzá.

RÉGI TOLNAI KÉPESLAPOK

„Egy települést – ami egyúttal lakóhelyünk is – lehet többféleképpen szeretni, például úgy is, hogy megőrizzük értékeit az utókornak.”

Király József

A korabeli felvételen a Hősök szobrát látjuk – még az emlékművet védő kis kerítés nélkül.

Egészség-hét a Széchenyiben

Sajnos nap mint nap hallunk arról, illetve tapasztaljuk is, hogy társadalmunkban egyre több a beteg ember. Minden embernek óriási a felelőssége a saját egészsége érdekében. Az egészséges életmódra nevelés valamilyeni pedagógus mindennapos feladata, mert edzett, egészséges, a betegségeknek ellenálló, testileg – szellemileg harmonikus személyeket szeretnénk nevelni.

Volt egy hét az iskolánkban november 24–29-ig, melynek minden napja változatos, gazdag programokkal, az egészséges életmódra nevelés jegyében telt.

A gyermekek indíttatása arra, hogy egészségesen éljenek, a szülői házból kell, hogy induljon, ezért óriási a szülők felelőssége. E gondolat jegyében kezdtük a hetet dr. Barna Györgyi gyermekorvos szülőknek tartott előadásával, mely után a szülők kötetlen beszélgetésben tárták fel gyermekük (főleg táplálkozással kapcsolatos) problémáit.

Mi pedagógusok is gyakran tapasztaljuk tanulóink helytelen szokásait, azt, hogy az ebédlő-

ben is hányszor nyomják rá a „nem szeretem” bélyeget egy-egy ételre. Kíváncságládában szavazhattak az ebédlőben főzött legkedvesebb ételeikre. Természetesen a szavazás eredményeit továbbítottuk az étterem vezetőinek, bízunk benne, hogy figyelembe veszik ezeket. Bár azt is tudjuk, hogy bizonyos feltételeknek nekik is meg kell felelniük.

S hogy az egészséges ételek is lehetnek finomak,

arról meggyőződhattunk egy kitűnő ételkóstolón. A szemnek is tetsző ételekről a főszakács elmondta, hogy miből készültek, s miért egészségesek.

De nem csak ezen a napon lentek be finom illatok az iskolát! A gyümölcsnapon többféle gyümölcsből ehettek gyermekeink, míg a zöldségnapon a tanító nénik 7 féle zöldségből készítették salátát. Voltak, akik több adagot is elfogyasztottak, de olyanok is, akik most ismerkedtek ezzel az ízvilággal.

A kulináris élvezeteken kívül, az oly fontos mindennapi moz-

gást a szünetekben aerobikkal tettük vonzóbbá.

Egyes tanulók az egészséges életmóddal kapcsolatos elméleti ismereteikről egy vetélkedő keretében adhattak számot. Ezen a napon felsős tanulóink tanulságos előadást vehettek részt, melyet Tüdő Mariann iskolavédő tartott „Káros szenvedélyek” címmel.

A jó kézügyességű tanulók a „Mit teszel egészséged védelmében?” című rajzpályázaton rajzokkal fejezhették ki gondolataikat. A legjobb alkotásokat kiállítottuk, melyekre a szakmai

zsűrin kívül a gyerekek is szavazhattak (közönségdíj). Természetesen a jutalmak is a témával kapcsolatosak voltak: pl. fogkrém, cerbona szelet, ivólé, tusfürdő... A változatos programokban bővelkedő hét tanulóinknak sok élményt nyújtott. A kitűnő szórákos mellett sikerült ráirányítanunk a figyelmet arra, hogyan lehet egészségesebben élni, s hogy mit tehetünk egészségünk megővése érdekében.

Adler Éva

Tolnáról nem megy gyorsvonat a fővárosba

Értelmetlen és esztelen járattírkítés. Így jellemezte a MÁV új menetrendjét a Városi és Elővárosi Közlekedési Egyesület. A szervezet közleményben bírálta a változtatásokat, melyek között az is szerepel, hogy a Balaton északi partját Budapesttel csak három vonatpár köti össze, továbbá, hogy Tolna megyéből csak hosszú tortúrával lehet eljutni a fővárosba, mivel az összes gyorsvonatot megszüntették.

Érdeklődésünkre a MÁV-Start Zrt. kommunikációs munkatársa,

Fazekas Anita megerősítette az információt. A Baja-Bátaszék-Székesfehérvár közvetlen összeköttetés megszűnik. Csak sárbogárdi átszállással biztosítják az eljutást Fejér megye székhelyére. A Baja-Bátaszék - Budapest közvetlen gyorsvonati összeköttetés is megszűnik a Bátaszék - Szekszárd pályaszakasz rossz műszaki állapota miatt, de az iskolás vasárnapon közlekedő Sugovica vonatpár továbbra is közlekedik.

A változásokat december 14-től léptették életbe. **-Wj-**

Nem válhatnak el

Mégis marad a közös tábla

Folytatás az 1. oldalról.

A lakosság nagy többsége érvényes és eredményes népszavazáson döntött ez év márciusában az önállóság mellett. A jelenlegi Önkormányzati Minisztérium fittyet hányva a nép akaratára, megtagadta a törvényben foglaltak ellenére a továbbítást a köztársasági elnöknek. A fővárosi bíróság helyt adott a minisztérium határozatának a mözsi nép akaratát ellenében.

Természetesen tudomásul veszem a bíróság döntését, de nem értek vele egyet. Jogot szolgáltatnak, de igazságot nem, mivel az Önkormányzati Minisztériumban és a bíróságon megalapozottabban ismerték és ítélték meg Tolna és Mözs térképét, mint mi itt élő Mözsiek!

Én a magam részéről úgy gondolom, ezek után törölni kellene a vélemény-nyilvánító népszavazás lehetőségét a magyar Alkotmányból, ha azt nem veszik figyelembe a döntést hozók. Megköszönöm a mözsieknek, hogy éltek a lehetőséggel az elválás tekintetében, és türelmüket a fellebbezés során.

Köszönöm továbbá Dr. Sümei Zoltán polgármester úrnak és a képviselő-testületnek a fellebbezéshez nyújtott anyagi és erkölcsi segítséget, továbbá természetesen mindenkinek, aki szívén viselte a mözsiek kálváriáját önállóságuk megteremtésének lehetősége reményében.

Tisztelettel: Szabó Imre
alpolgármester

TolnaAirNet INTERNET SZOLGÁLTATÁS

MOST A BEKÖTÉSI DÍJ JNGYENES!!!

- **nincs hűségnyilatkozat** •
- **korlátlan adatforgalom** •

A szolgáltatás igénybevételéhez nem szükséges se telefon, se kábeltelevízió, így járulékos költségek nem keletkeznek.

Egyedi vagy nagyobb sávzsélesség igény esetén, részletes tájékoztatásért kérjük keresse ügyfélszolgálatunkat az alábbi telefonszámon.

Tel.: 06-30/365-9314 www.tolnaairnet.hu

A TolnaAirNet ajánlata:

Sebesség Ár/Hónap

I. csomag: 512/128 kbps **3490 Ft/hó**

II. csomag: 1024/256 kbps **4490 Ft/hó**

III. csomag: 1536/384 kbps **5490 Ft/hó**

• MEGÚJUL VÁROSUNK HONLAPJA •

www.tolna.hu

Arculatában, szerkezetében, tartalmában (természetesen a korábbi tartalmak jelentős részét megőrizve, aktualizálva) új honlappal jelentkezünk.

Ahhoz, hogy látogatóink mindenkor friss információkhoz jussanak, hogy városunk hangulatát megízlelhessék, hogy pontos és főleg naprakész adatokat találjanak, az önök közreműködésére is számítunk.

Várjuk az intézmények, szolgáltatók, vállalkozások, civil szervezetek programjait, felhívásait, akcióit. Minden észrevétel, felvetés, javaslat hasznos és tanulságos lehet, ezért a magánembere-

ket is aktivitásra készítjük, kérjük. Ne legyen rest, kényelmes – írjon: szerkeszto@tolna.hu

Tisztelt Cégtulajdonos, Intézményvezető, Civil Szervezet Vezetője! Adatbázisaink aktualizálásához hasznos lehet az alábbi szempont- és kérdéssor:

Az alábbi űrlapminta alapján (értelemeszerű kitöltésével) bejelentkezhet a Tolna.hu városi honlap cég-, intézményi- és civil adatbázisába.

Ha már szerepel az adatbázisban, az űrlap segítségével adatmódosítást is kérhet. A bejelentkezés és az adatmódosítás is ingyenes. Kérjük adja meg az alábbi adatokat.

A leggyorsabb, ha e-mailben küldi, de nyomtatva is eljuttathatja postán, vagy személyesen az alábbi címre: **Tolna.hu Szerkesztősége, Tolna Város Polgármesteri Hivatala, 7130 Tolna, Hősök tere 1.**

- I. Az Ön adatai (név, e-mail, telefonszám)
- II. Cég, intézmény, civil szervezet (neve, címe (irányítószám, város, utca, házszám), telefonszáma, faxeszáma, e-mail címe, weboldala, nyitvatartása(i), ügyfélfogadása(i))
- III. Rövid bemutatkozás. Az intézmény, cég vagy szervezet rövid bemutatása. Tevékenységi kör, szolgáltatások. Kérjük, tizenöt sornál ne írjon többet!

Csak közösen lehetünk hatékonyak!
Várjuk jelentkezésüket: Appelszoffer Ágnes alpolgármester és a szerkesztők

BORDA TÜZÉP Tolna, Dombori u.
(volt gázcseretelep)

- AKÁC TÚZIFA
- VEGYES TÚZIFA
- SZÉN
- CEMENT, MÉSZ
- EGYÉB ÉPÍTÉSI ANYAGOK
- SÓDER-, HOMOK-SZÁLLÍTÁS
- FUVARVÁLLALÁS

BORDA LÁSZLÓ
magánfuvarozó
20/96-59-800**BARKÁCSKUCKÓ**

Tolna, Alkotmány u. 72. (a Harmónia üzletház mellett)

AJÁNLATUNK:

Világító karácsonyi ablakdíszek • Kerámia és rozsdamentes kávéfőzők • Fém és szilikon sütőformák
• Porcelán reggelizősetek és kávékészletek •
Zománczott edények • Üvegpoharak • Ruhaszárítók, Vasalóállványok
• Szerelő- és elemlámpák, hosszabbítók, elosztók.

A fentiekén kívül a megszokott árukkal is várjuk üzletünkben:
műanyag- és üvegáruk, konyhai eszközök, krómozott fürdőszobai kiegészítők,
csavarok, zárok, lakatok, szegek, kőműves- és festőszerszámok, elektromos
konyhai kisgépek, fém, fa és kőzetfűrők, krova fejek, csav
arhúzó, villáskulcsok, elemek, izzók.

KELLEMES ÜNNEPEKET KÍVÁNUNK!

Nyitva tartás: hétfő-péntekig 8-17-óráig, szombaton 8-12 óráig.

**ÜVEGEZÉS-
NYÍLÁSZÁRÓK****REHAU típusú
műanyag nyílászárók**forgalmazása, beépítése,
bontással, kőműves munkával rövid
gyártási határidővel, GARANCIÁVAL.

Külső, belső ablakkönyöklők

TELJES KÖRŰ**ÜVEGEZÉSI MUNKÁK****Herczig és Társa****20/355-43-68 • 30/377-53-36**

Tolna, Rákóczi u. 58.

Telefon: 74/441-568

GMVTolna, Festetich út 63.
alatti telephelyéntovábbra is
magas áron átvesz
lemez-, vas- és
fémhulladékot.NYITVA TARTÁS:
hétfőtől péntekig
8-15.30 óráig

Telefon/fax: 441-632

**Gyapjú-
paplan és
gyapjúfonal-
készítés****RIKKER JÁNOS**

7131 Mőzs,

Temető u. 2.

Tel./fax: 443-083

HITELPONTCHF-, euro- és forintalapú jelzáloghitel
ingatlanvásárlásra, felújításra, bővítésre, építésre.
SZABAD FELHASZNÁLÁS, HITELKIVÁLTÁS

HITELÖSSZEG F U T A M I D Ő

	10 év	15 év	20 év	35 év
1 000 000 Ft	10 970 Ft	8 416 Ft	6 989 Ft	5 021 Ft
2 000 000 Ft	34 052 Ft	24 908 Ft	19 740 Ft	15 871 Ft
4 000 000 Ft	54 177 Ft	40 520 Ft	32 838 Ft	24 952 Ft

Ingyenes tanácsadással és testre szabott hitelajánlatokkal várunk
minden kedves érdeklődőt!**Vállalkozóknak egyedi hitel-, lízingajánlatok!****HITELPONT IRODA** Tolna, Szent István tér 2. (a volt Szekszárdi u.)

Tel.: 74/442-317 • Mobil: 70/322-84-83

Tiboláné Szilágyi Erzsébet
látyszerész
TIBOLA OPTIKA**Lásson tisztán, olcsóbban! SZEMÜVEGKERET AKCIÓ!**Divatos márkás keretek **NAGY VÁLASZTÉKBAN.****10-50 %-os árengedmény, amíg a készlet tart.**60 év felett és gyermek szemüveg keret **+5 % KEDVEZMÉNY****KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁNOK!****7130 TOLNA, SZENT ISTVÁN TÉR 1. TEL.: 74/440-511****ÁRNYÉKOLÁS-
TECHNIKA****REDŐNY**(műanyag, alumínium, fa)
RELUXA, SZALAGFÜGGÖNY,
fix-mobil szűnyogháló,
napellenző, harmonikaajtó,
hevederzár.**KÉSZÍTÉS - JAVÍTÁS****ÚJVÁRI RÓBERT**

Tolna, Wosinsky u. 4.

Telefon:

74/441-477 és 20/35-54-368

TORNÓCZKY ISTVÁN
BÁDOGOS

- Ereszcsatornák készítése
- horganyzott acéllemezből
- alumíniumból
- rézből
- Lindab ereszcsatornák
többfajta színben
- Lindab tetőrendszerek
készítése
- cserepes lemezből
- trapézlemezből

Tolna, Ady Endre u. 16.

Telefon:

30/204-56-90, 74/443-626

**SZALAI
LAKATOS BT.**

- ACÉLSZERKEZET GYÁRTÁSA
ÉS SZERELÉSE
- MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK,
BERENDEZÉSEK
GYÁRTÁSA, SZERELÉSE
- FELRAKÓ HEGESZTÉSEK,
FORGÁCSOLÁSI MUNKÁK
ELVÉGZÉSE: ESZTERGÁN,
MARÓGÉPEN, GYALUGÉPEN

Tolna, Bajcsy-Zsilinszky u. 72.
Telefon: 06-30/9272-942
Műhely: 74/443-253**Schalli Zoltán**
Víz- szennyvíz,
fűtésszerelés,
gázszerelés
és javításTolna, Táncsics M. u. 11.
Tel.: 70/3617-064**Péter Jenő és Fia Építőipari Bt.**

7130 TOLNA, BARTÓK BÉLA ÚT 85.

Fő tevékenységeink:

- Új lakás építése, valamint régi lakás felújítása:
anyagbeszerzéssel, szállítással, kulcsátadással.
- Régi lakások ingyenes felmérése:
átalakításhoz tervezés, költségvetés-készítés.
- Térburkolatok tervezése, kivitelezése.
- Homlokzatok hőszigetelése és felújítása.
- Mindenféle építőanyag kedvezményes áru beszerzése
és házhoz szállítása.
- Családi ház és egyéb épületek műszaki kivitelezését és
ellenőrzését vállaljuk.

Az általunk elvégzett munkákra és az általunk beszerzett építőanyagokra
TELJES KÖRŰ GARANCIÁT VÁLLALUNK!

Elérhetőségeink: Telephely: 7130 Tolna, Zrínyi u. 1/A • Tel.: 20/9410-198

LONDON KISÁRUHÁZ nyitva tartása: 9-17 óráig

NŐI FUTSAL

Felfutóban a női futsal, tolnai lányok a magyar válogatottban

DIÓHÉJBAN AZ IDEI SIKEREKRŐL

Ezüstéremmel a tarsolyban, komoly versenyekkel és eredményekkel hagyja háta mögött a 2007/2008-as bajnoki idényt a Tolna-Mözsi Női Labdarúgó Sportegyesület felnőtt futsal csapata. A bajnokságban eddigi legnagyobb sikerét Wiesner József edző irányításával érte el a csapat, aki a bajnokságot követően az UFC Szekszárdnál vállalt feladatot. Az őszi versenyeket már Folk György és Simon Bogi vezetésével kezdték el a lányok. A kezdeti lendület (három mérkőzés-kilenc pont) az Üllő elleni mérkőzésen megállt, majd két hazai vereség következett. Az utolsó mérkőzésen idegenben a tavalyi bajnok, a budapesti Univerzum ellen a csapat újra remekül játszott, és fontos győzelmet aratott. Az őszi szezonot követően jelenleg a rájátszást jelentő negyedik helyen áll csapatunk a tabellán.

Ez évben először írta ki az MLSZ az NB II-es bajnokságot, ahol a közvetlen utánpótlást jelentő játékosok kaptak lehetőséget. A csapat az utolsó fordulóig vezetete a csoportját, ám az utolsó megmérettetésen, Csömörön nem sikerült egy pontnál többet szerezni, így nem jutottak be a lányok a felsőházba. Januártól az ötödiknyolcadik helyért játszanak.

Az U-15-ös nyújtott pályás bajnokságban hagyományosan jól szerepel az egyesület csapata, és ez így van a 2008/2009-es bajnoki év felidejében is. A csapat vezetési csoportját és jó esélye van a középdöntős folytatásra.

Folk György, a Tolna-Mözsi NLSE szakmai vezetője beszélgetésünkkel elmondta, a nyújtott pályás kategóriában nagy elismerést vívott ki magának a csapat. „Az egyesület U-15-ös játékosai a Sztárai Mihály Gimnázium színeiben indultak a Diákolimpián, Salgótarjánban, és harmadik helyezést értek el. Ezért a csapatot kedden Szekszárdon ki is tüntették.”

Az elmúlt évet összegezve a szakmai vezető az eredményektől függetlenül egyik legnagyobb sikerüknek azt tartja, hogy a nyáron megalakult magyar női futsal válogatottban az egyesület is képviselte magát:

Akikre büszkék lehetünk: Balról Hodován Edit, Varga Adél és Simon Bogi az első magyar női futsal-válogatott tolna-mözsi tagjai.

Forrás: <http://www.futsal-hungary.hu>

„Nagyon büszkék vagyunk rá, hogy egyesületünket három játékos, Simon Bogi, Varga Adél és Hodován Edit képviselte az első győztes mérkőzésen, a Csehország ellen mérkőzésen, Ózdon.”

További nagy sikereknek számít a folyamatos létszámbeli növekedés, szerencsére utánpótlásban nincs hiány. „Szeptemberben elindítottuk a fociovit tíz fővel, a fociuliban mára két csoportot kellett létrehozni, tekintettel a nagy érdeklődésre. Az egyesület ráadásul saját játékosaiból neveli ki az edzőket. A fociovinak Folk Reni az edzője, míg a fociulit Varga Adél, illetve Mecsek Ágnes, az NB I-es csapat játékosai irányítják. Az U 15-ös csapatot én vezetem, az NB II-es csapatot pedig a harmadik válogatott-tag, Simon Bogi – tájékoztatott Folk György edző.

Simon Ferenc elnök az egyesület munkáját is értékelt: „Az elnökség megbízatása ez év végén lejár. Büszke vagyok az eddigi eredményekre. Vezetőtársaimmal sokat dolgoztunk azon, hogy az elmúlt öt év során az egyesület a női labdarúgásban országos hírnévre tett szert. A futsal egyesületek közül játékos létszámban a legnagyobbá váltunk. Úttörő szerepet vállaltunk az utánpótlás felépítésében és képzésében. Egyesületünk adta

az alapot a diák sportban (diákolimpia, Góliát) elért kiemelkedő tolnai sikerekhez is, a Góliát-McDonalds FC Chevrolet Kupa megyei döntőjében harmadik helyezést értünk el. Remélem, az egyesület tagsága is pozitívan értékeli az elmúlt időszak eredményeit, és bizalmat szavaz az új elnökségnek, amely új célokkal (Jövőre tervezzük a férfi futsal elindítását is.) igyekszik tovább népszerűsíteni a sportágat, és sok szép sikert, elismerést szerezni az egyesületnek valamint a városnak. Az egyesület tagjai és játékosai nevében Boldog Karácsonyt és Sikeres Újévet kívánunk valamennyi tolnai és mözsi lakosnak, támogatóinknak és szurkolóinknak.” – mondta Simon Ferenc a Tolna-Mözsi NLSE elnöke. **Göttlinger Noémi**

A Pitypangok és az egészség

Hagyományteremtés céljából a Pitypang Óvoda középső- és nagycsoportja első alkalommal kapcsolódott az egészség hónap programjához.

November utolsó hetében szerveztek egészség megőrzéssel kapcsolatos rendezvényeket óvodán belül. A gyermekekkel együtt készítettek gyümölcssalátát, zöldséges vitamin salátát, különféle falatkákat, amelyek szintén nyers zöldségféléből, sajtból és gyümölcsből álltak. Ezenkívül müzlit, mézet és finom csipkebogyó teát is fogyaszthattak a gyerekek. Séta során el látogattak a Bijo kuckóba, ahol megismerkedhettek az egészséges életmódhoz szükséges termékekkel.

November 28-án pénteken mozgásos játékos vetélkedő zárta a sorozatot, amelyben voltak sorversenyek, almaszedő verseny, tálcán narancshordás egyensúlyozással, lufifújás, méznyalás és egyéb ügyességi és erőnléti játékok. A gyermekek nagyon élvezték az erőpróbákat, amelyek végén a résztvevő csapatok „arany alma, piros alma, és zöld alma” oklevelet vehettek át.

Chips helyett müzli és gyümölcssaláta

KAJAK-KENU

Négy világversenyen hétszer szólt a magyar himnusz

Huszonnyolc nemzetközi- és világversenyen túl

Bravúros versenyévet zárt a kajak-kenu szakosztály is. A négy edzőtábornak és a komoly felkészülésnek beérett a gyümölcse: négy világversenyről, összesen 11 éremmel tértek haza sportolóink, ebből hétszer arannyal. Idén 28 hazai és nemzetközi versenyen mértek meg, többek között Hawaii, Ausztria, Horvátország, Szerbia, Olaszország, Portugália, Csehország, Spanyolország, Lengyelország és Szlovénia vizein szeltek a hullámokat.

A sikersztori a Felnőtt Síkvízi Európa-bajnokságon Milánóban kezdődött. Faldum Bereniké Európa-bajnoki címet nyert, kajak kettesben 1000 méteren. A Szegeden zajlott U-23-as és Ifjúsági Európa-bajnokságon szintén Faldum Bereniké győzött, K-2, 1000 méteren.

A csehországi Tyn-ben rendezett Maraton Világajnokságról sem maradtak le sportolóink. Eredmények: C-1 25 km I. Csabai Edvin, C-2 25km I. Györe Attila-Csabai Edvin. Kenusaink 1999 óta verhetetlenek párosban, sorban tizedik győzelmüket aratták. Csabai Edvin tizenötösörös, Györe Attila tízszeres világbajnok, a hosszú távú kenuzás legnagyobb alakjai a világon – mondta Barina József mesteredző. Faldum Bereniké a női párosok mezőnyében ezüstérmet nyert. A hatszoros világbajnok Csay Renátával indult, aki szülése után jött vissza, s csak négy hónapja volt a felkészü-

lésre. Ennek ellenére szép eredmény a második hely.

Bronzérmet vívott ki magának Tyn-ben Jámbor Attila a férfi kajak kettesek mezőnyében új párjával, a szegedi Petrovics Mátéval. Érmük még fényesebb lehetett volna, ha ellenfeleik nem borítják őket a hideg Vltava folyóba. Attila a VB-n duplázott, egyes kajakban VI. helyen ért célba, másnap

a dobogón a világversenyeken – mondta az edzőként immáron harminc éve tevékenykedő Barina József mesteredző. Bucher Barnabás első világbajnokságán az ifjúsági párosok mezőnyében ötödik helyen ért célba. A maraton szakágban a tolnai klub lett Csehországban a legeredményesebb a világon.

Országos diákolimpiai bajnokok lettek: Kosztolányi Adrienn, Széles

Lengyelországban, a Sárkányhajó Világbajnokságon is remek eredményeket értek el a szakosztály sportolói: Faldum Bereniké, Györe Attila és három világbajnoki címet nyertek a magyar csapat tagjaként.

Az Alois Dallmayr-Tolnatext Kajak-kenu SC is nagy gondot fordít az utánpótlás-képzésre. Az országos bajnokságon dobogós helyen végzett idén: Fauszt Abigél, Bogos Bettina, Kult Bernadett, Benedeczki Dóra, Kosztolányi Adrienn, Széles Brigitta, Freund Fanni, Nagyváradai Norbert, Pili Ákos, Pálkás Bence, Link Milán, Tóth Gergő és Pili Máté. Fontos az utánpótlás versenyeztetése, ami az olaszországi Savonában különösen jól sikerült. A Nemzetközi Regatta Savona versenyén első helyezést ért el: Link Milán, Pálkás Bence, Fauszt Abigél, Bogos Bettina, Tóth Gergő. Második helyezettek: Pili Ákos, Kosztolányi Adrienn, Hámori Eddy, Nagy Attila, Link Milán, Benedeczki Dóra, Mozbacher Fanni, Széles Brigitta. Harmadik helyezettek: Mozbacher Fanni, Pálkás Bence.

A 110 fős tagsággal büszkélkedő kajak-kenu sportegyesület 2009. évi válogatott kerettagjai: a felnőtt maratoni kategóriában: Csabai Edvin, Györe Attila, Faldum Bereniké és Jámbor Attila. A felnőtt síkvízi versenyen Faldum Bereniké, míg az ifjúsági kategóriában Bucher Barnabás indul.

Göttlinger Noémi

A képen balról jobbra: Jámbor Attila, Györe Attila, Csabai Edvin és Faldum Bereniké

párosban, szintén 30 km-es távon, 3. helyezést ért el. A két nap alatt összesen 60 kilométert lapátolt.

– Attilát egyébként a világ egyik legjobb hosszú távú kajakosaként tartják számon, 24 éve kajakozik Tolnában, ezalatt 18 alkalommal állt

Brigitta, Freund Fanni, Benedeczki Dóra, Link Milán, Nagyváradai Norbert és Szabó Kornél. Ezüstérmesek: Nagy Attila, Málinger Balázs, Fauszt Abigél, Kult Bernadett. Bronzérmesek: Hámori Eddy, Szabó Tamás, Turcsán Márk, Nagy Axel.

A TOVÁBB Szabadidős Társaság évváró programjai

2008. DECEMBER 12.

Közel egy évtizede egyesületünk évváró közgyűlését összekapcsoljuk a **Tovább-Mikulással**. Idén is december 12-én kerül erre sor, amit a Továbbos gyerkőcök nagy öröme a Civilházban tartunk. Ilyenkor felelevenítjük a mögöttünk hagyott év eseményeit, élményeit, megtervezzük a következő év programjait és egy kis énekléssel, játékkal töltjük az estét.

2008. DECEMBER 30.

Szilveszteri túra a Pécsvárad Várbaráti Kör szervezésében. Tizenhét évvel ezelőtt indultak először a Zengőre a Várbaráti Kör tagjai, hogy egy hangulatos túrával búcsúzzanak az óévtől és ünnepeljék az új évet. A túra az elmúlt években országos rendezvénné vált. Egyesületünk is különbszt indít erre az eseményre. Várjuk az edzett túrakedvelők jelentkezését! Útvonal: Pécsvárad – Zengő – Óbánya. A részletes programról honlapunkon olvashatnak az érdeklődők, jelentkezni is itt lehet: www.tovabb.hu

***

2008. DECEMBER 31.

Szilveszteri futás. Lassan egy évtizede, hogy szilveszter napján délelőtt 10 órakor összegyűnünk a focipályán és lefutjuk, gyalogoljuk a mögöttünk hagyandó esztendő évszámának megfelelő métert. Sokan jelmezbe öltözve fokozzák az esemény hangulatát. Levezetésként egy kis teával, forraltborral kínáljuk a résztvevőket.

Köszönjük az 1%-os felajánlást. Az idei évben egyesületünk (Tolna Városi Bringások és Barátaik Szabadidős Társaság – TOVÁBB) a felajánlásokból 156.252 Ft-al gyarapodott, így a tagdíjakat, pályázati pénzeket saját forrásból is kiegészítve, minden betervezett programunkat meg tudtuk valósítani. Köszönjük minden támogatónk felajánlását!

ASZTALITENISZ

Az egyik legkisebbként is a nagyok között

ÉLVONALBAN A TOLNAI PINGPONGOSOK

Folytatódik az októberi sikersorozat novemberben is a **Fastron AC Tolna csapata háza táján.** (Milyen október, így telt az egész év!) Nagyvárad **Mercédesz október 18-án Ausztriában is bebizonyította, hogy megállja a helyét a nemzetközi élvonalban.** Wiener Neu-dorfban rendezték ugyanis a Duna Kupát, melyen egyéniben és csapatversenyben egyaránt első helyezést ért el. Nem sokkal később, az október 26-27-ei Országos Serdülő TOP 12 Bajnokságon aratott szenzációs győzelmet Nagyvárad.

– Miután a ranglista első helyezettje nem indult, mindenki őt akarta legyőzni, de a rá nehezedő nyomás ellenére, gyönyörűen megnyerte a bajnokságot – mondta Majzik Tamás edző.

Novemberben a Budaörsön rendezett „Tóvizi György” Kupán Nagyvárad Mercédesz serdülő kategóriában, egyéniben 3. helyezést ért el, párosban a BSE-s Matástik Eszterrel megnyerték a versenyt.

Az Extra Ligában is megszületett a csapat első győzelme. Október 24-én a tolnai csapat 6:4 arányban aratott győzelmet Nagykanizsán, a Kanizsa Sörgyár SE csapata felett. Párosban Majzik Zsuzsa – Nagyvárad Mercédesz nyert, míg egyéniben mindkét hölgy két-két győztes csatát tudhat maga mögött. Szekszárdon sem történt ez más-

képp, ismét nyertünk, tegyük hozzá, az esélyesebb házigazdák ellen 6:4 arányban. Mindhárom játékosunk Angyal Marietta, Majzik Zsuzsanna és Nagyvárad Mercédesz is kitűnő küzdőképességről

A csapat edzője néhány mondatban értékelte a mögöttük álló szezont is: „Az Egyesületünk sikere, hogy tovább szerepelhettünk a női csapattal az Extra Ligában. Dicséretes, hogy Nagy-

Kudarcként éljük meg, hogy kiváló eredményeink ellenére, nem tudunk támogatókat szerezni a további jó eredmények eléréséhez. Az önkormányzatnak köszönhető, hogy még tudunk mű-

tett tanúbizonyságot, maximálisan kihasználták az adódó lehetőségeket a mérkőzés megnyerése érdekében. Angyal 3, Majzik 2, Nagyvárad 1 mérkőzést nyert. Ezzel a győzelemmel együtt 5 pontot tudhatunk magunkénak eddig a bajnokságban, és jelenleg a 8. helyen zárjuk az őszi idényt – tájékoztatott Majzik Tamás edző.

Decemberben már csak a megyei újonc verseny van hátra 13-án, melyet a csapat természetesen meg akar nyerni.

várad Mercédesz megnyerte a két legnehezebb serdülő versenyt az Országban a 20-akat és a TOP 12-t. Hogy tagja volt a magyar válogatott csapatnak az Olaszországi EB-n. Valószínű, hogy az utánpótlás pontversenyben előre léptünk a tavalyi 6. hely után a 4-5. helyre. Az országos serdülő csapatbajnokságban 3. helyezést értünk el. Öröndetes, hogy egyre több iskolás próbálja ki az ügyességét az asztaliteniszben, és van olyan 9 éves versenyzőnk, Ferenci Fanni személyében, aki feliratkozott az Országos Újonc ranglistára.

ködni. Mindezek ellenére a mi egyesületünk működik az élvonalban az egyik legkisebb lélekszámú településen.”

Jövőre szeretnénk bent maradni az Extra Ligában, országos bajnoki címet nyerni a leány, serdülő korosztályban, és érmet nyerni a serdülő leány EB-n csapatban. Tovább növelni az asztalitenisz választó iskolások számát, és velük együtt a szülőket bevonni az egyesület életébe. Szeretnénk támogatókat szerezni, hogy még eredményesebbek lehessünk!

Göttlinger Noémi

ÉLTEM EGYSZER ÉN, MÁRAI SÁNDOR

CSÁNYI ZOLTÁN önéletrajzi ihletésű önálló estje a Magyar Kultúra Napján, 2009. január 23-án, a Bezerédj Pál Szabadidőközpontban.

Az intézménybe ezúttal a Márai Sándor művei, életútja iránt érdeklődőket várjuk. A január 23-i esti összejövetelen Csányi Zoltán irodalmi estje ad képet a sokáig agyonhallgatott Márai Sándor munkásságáról, művei által idézve fel nem csak a költő, de a „polgár” életútját, világszemléletének alakulását is.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk a Bezerédj Pál szabadidőközpont és Könyvtár munkatársai.

TÁP- ÉS TAKARMÁNYBOLT

PURINA TAKARMÁNYOK
TELJES VÁLASZTÉKA
*Letöltő tyúk, rántani való csibe,
valamint kakas írátható.*

Nyúszállítást kéthetente.

Szemes termények kedvező áron!
Kutya-macska tápok
forgalmazása. Takarmányok
házhoz szállítása. Kisbála
szalmára előjelzést felveszünk.

FELKL MÁRTON

Tolna, Kodály Z. u. 18.

Tel.: 74/441-468, 30/3700-427,
30/2564-156

HÁZTARTÁSI GÉPEK JAVÍTÁSA!

MOSÓGÉPEK,
MOSOGATÓGÉPEK,
MIKROHULLÁMÚ
SÜTŐK, PORSZÍVÓK,
BOJLEREK stb.

**ÉS BÁRMI,
AMI ELROMOLHAT!**

SZABÓ ROLAND
20/471-86-72

TOLNA, ALKOTMÁNY U. 44.

AJÁNLATAINK!

- Klímafeltöltés, -ellenőrzés, hibafeltárás
- Eredetvizsga és átiratás ügyintézése
- Eredeti Bosch alkatrészek értékesítése
- Diagnosztizálás
- Zöldkártya-készítés
- Benzines befecskendezők javítása
- Szervizelés

ANTAL ZOLTÁN

7130 Tolna, Tavasz u. 14.

Tel.: 74/540-703, 20/9819-371

SERTÉS-, MARHA-, BIRKA-,
BAROMFIHÚSOK,
BŐRÖS FÉLSERTÉSCsaládi, baráti összejövetelek
megrendelését

KONYHAKÉSZEN VÁLLALOM

FÜSTÖLTÁRU, HÁZISÍR
MÖZSI HÚSBOLT

(iskola mellett)

Cégtulajdonos: CZEMMEL JÁNOS
Tolna, Szent István u. 32. • 30/94-72-087

NYITVA TARTÁS:

Keddtől péntekig 7-11 és 14-17 óráig
Szombaton: 7-11 óráig

A mözsi posta mellett (Temető utca 1.)

GAZDABOLT

**BÉKÉS, BOLDOG
KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS
SIKEREKBEIN GAZDAG
ÚJ ÉVET KÍVÁNK!**

HAUK NORBERT
TÉRJEN BE HOZZÁNK, MEGÉRI!
Tel.: 30/916-84-08

Nyitva tartás: hétfő-péntekig 7.30-11, 13-16.30 óráig,
szombaton 8-11 óráig.

TURBÓ AUTÓSISKOLA

*Kellemes Karácsonyi
Ünnepeket és
Boldog Új Évet
kívánunk!*

GULD CSABA ÉS MUNKATÁRSAI

Brille Optika Kft.

*Kellemes
Karácsonyi Ünnepeket
és Boldog Újévet
Kívánunk!*

Elérhetőségünk: Brille Optika Kft.

7130 Tolna, Deák Ferenc u. 82.
(a Fészek Áruház mellett)
Nyitva tartás:
hétfőtől péntekig 8.30-17 óráig
74/440-127

BÉLYEGZŐ KÉSZÍTÉS

irodája

Tolna, Deák F. u. 82.
Postával szemben

BITOMA SZIG KFT.

„Ha kérhetném, hogy még egyszer újra lehessenek,
Karácsonyi csillagként ajándékként szülessék,
Egész nap önfeledt Kis Felnőttként nevetnék...
...bárcsak még egyszer Gyermek lehetnék.”

**BÉKÉS BOLDOG KARÁCSONYI ÉS SIKEREKBEIN GAZDAG
ÚJ ESZTENDŐT KÍVÁNK MINDEN KEDVES
VÁSÁRLÓNKNAK ÉS ÜGYFELÜNKNEK!**

Tolna, Bajcsy-Zsilinszky u. 22. • Tel: 74/440-722
Polgármesteri Hivatalnál, Hősök terével szemben
Nyitva: hétfő-péntek 8⁰⁰-17⁰⁰ Szombat: 8⁰⁰-12⁰⁰

KOP-KA ZRT. TAMÁSI

Jóval Jobban Jár!

2008. DECEMBERI AKCIÓ **az alábbi üzleteiben:**

4. sz. Tolna, Deák F. u. 34. Tel.: 440-053, 570-777

Vecsési savanyú káposzta 1/1 kg	209/kg
Tolle teavaj 100 gr	149/db
Coop trappista sajt	999/kg
Friss csirkecomb (Hungarit)	549/kg
Friss csirkemell (Hungarit)	1199/kg
Coop tejföl 12% 375 gr	159/db
Parasztkolbász (ÁSZ)	929/kg
Knorr halászléköcka 60 gr	169/db
Coop UHT tej 1,5 % 1/1 l	129/l
Coop „B” rizs /1/1 kg	239/kg

*Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és
Boldog Újévet Kívánunk!*

**Várja kedves vásárlóit a 4. COOP ABC,
mert a COOP jó szomszéd!**